POZIȚIA COMUNĂ (CE) NR. 9/2009

adoptată de Consiliu la 9 ianuarie 2009

în vederea adoptării Directivei 2009/…/CE a Parlamentului European și a Consiliului din … privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2009/C 70 E/02)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 47 alineatul (2), articolul 55 și articolul 95,

având în vedere propunerea Comisiei,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ([1]),

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ([2]),

hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat ([3]),

întrucât:

(1) Piața internă a gazelor naturale, care a fost implementată treptat în întreaga Comunitate începând cu 1999, are drept obiectiv să ofere tuturor consumatorilor din Uniunea Europeană, indiferent dacă sunt persoane fizice sau juridice, posibilități reale de alegere, precum și noi oportunități de afaceri și un comerț transfrontalier mai intens, pentru a asigura obținerea de progrese în materie de eficiență, prețuri competitive și îmbunătățirea calității serviciilor, precum și pentru a contribui la siguranța alimentării și la dezvoltarea durabilă.

(2) Directiva 2003/55/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2003 privind normele comune pentru piața internă de gaze naturale ([4]) a adus contribuții semnificative la crearea unei piețe interne a gazelor naturale.

(3) Libertățile pe care tratatul le garantează cetățenilor Uniunii — libera circulație a mărfurilor, libertatea de a presta servicii și libertatea de stabilire — pot fi efective numai în cadrul unei piețe deschise în totalitate, care permite tuturor consumatorilor să își aleagă liber furnizorii și tuturor furnizorilor să își livreze liber produsele clienților.

(4) Cu toate acestea, în prezent, există obstacole în calea vânzării de gaze naturale, în condiții de egalitate, fără discriminare sau vreun dezavantaj în cadrul Comunității. În special, nu există încă în fiecare stat membru un acces nediscriminatoriu la rețea și nici niveluri de supraveghere exercitată de autoritățile de reglementare similare din punct de vedere al eficacității.

(5) Comunicarea Comisiei din 10 ianuarie 2007 intitulată „O politică energetică pentru Europa” a subliniat importanța finalizării pieței interne a gazelor naturale și a creării unor condiții de concurență echitabile pentru toate întreprinderile din sectorul gazelor naturale stabilite în Comunitate. Comunicările Comisiei din 10 ianuarie 2007 intitulate: „Perspectivele pentru piața internă a gazelor naturale și a energiei electrice” și „Anchetă efectuată în temeiul articolului 17 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 în sectoarele europene ale gazelor naturale și energiei electrice (raport final)” au demonstrat că normele și măsurile actuale nu asigură cadrul necesar în vederea îndeplinirii obiectivului de a realiza o piață internă funcțională.

(6) Fără o separare efectivă a rețelelor de activitățile de producere și de furnizare („separare efectivă”), există riscul inerent al discriminării, nu doar în ceea ce privește exploatarea rețelei, ci și în privința stimulării întreprinderilor integrate vertical de a investi în mod corespunzător în propriile rețele.

(7) Normele privind separarea juridică și funcțională, prevăzute în Directiva 2003/55/CE, nu au condus, cu toate acestea, la separarea efectivă a operatorilor de transport și de sistem. Astfel, în cadrul reuniunii sale de la Bruxelles, din 8 și 9 martie 2007, Consiliul European a invitat Comisia să elaboreze propuneri legislative în vederea „separării efective a activităților de furnizare și producere de activitățile legate de exploatarea rețelelor”.

(8) Separarea efectivă poate fi asigurată doar prin eliminarea stimulării întreprinderilor integrate vertical de a exercita o discriminare asupra concurenților în ceea ce privește accesul la rețea și investițiile. Separarea proprietății, care implică desemnarea proprietarului rețelei ca operator de sistem și independența acestuia față de orice interese legate de furnizare și producție, reprezintă cu certitudine o modalitate eficace și sigură de soluționare a conflictului inerent de interese și de a garanta siguranța alimentării. Din acest motiv, în rezoluția sa din 10 iulie 2007 referitoare la perspectivele privind piețele interne ale gazelor naturale și ale energiei electrice, Parlamentul European a considerat separarea proprietății la nivelul transportului ca fiind instrumentul cel mai eficient de promovare a investițiilor în infrastructuri, într-un mod nediscriminatoriu, precum și a unui acces echitabil la rețea pentru operatorii nou intrați și a transparenței pieței. În cadrul separării proprietății, statelor membre ar trebui să li se solicite să garanteze că aceeași persoană sau aceleași persoane nu are (au) dreptul de a exercita controlul

([1]) JO C 211, 19.8.2008, p. 23.
([2]) JO C 172, 5.7.2008, p. 55.
([3]) Avizul Parlamentului European din 9 iulie 2008 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial), Poziția comună a Consiliului din 9 ianuarie 2009 și Poziția Parlamentului European din … (nepublicată încă în Jurnalul Oficial).
([4]) JO L 176, 15.7.2003, p. 57.

asupra unei întreprinderi de producție sau de furnizare și, în același timp, de a exercita controlul sau vreun drept asupra unui operator de transport și de sistem sau asupra vreunui sistem de transport. În mod reciproc, controlul asupra unui sistem de transport sau unui operator de transport și de sistem ar trebui să excludă posibilitatea exercitării controlului sau a unui drept asupra unei întreprinderi de producție sau de furnizare. Cu respectarea acestor limite, o întreprindere de producție sau de furnizare ar trebui să poată avea un pachet minoritar de acțiuni în cadrul unui operator de transport și de sistem sau al unui sistem de transport.

(9) Definiția termenului „control" este preluată din Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi (Regulamentul CE privind concentrările economice) ([1]).

(10) Deoarece separarea proprietății necesită, în anumite situații, restructurarea întreprinderilor, statelor membre ar trebui să li se pună la dispoziție un interval de timp suplimentar pentru punerea în aplicare a dispozițiilor pertinente. Mai mult decât atât, datorită legăturilor verticale dintre sectoarele energiei electrice și gazelor naturale, dispozițiile cu privire la separare ar trebuie să se aplice în ceea ce privește ambele sectoare.

(11) În cadrul separării proprietății, în vederea garantării independenței depline a activităților de exploatare a rețelelor de interesele legate de producere și de furnizare și în scopul împiedicării schimburilor de informații confidențiale, aceeași persoană nu ar trebui să fie simultan membru în consiliul de administrație al unui operator de transport și de sistem sau al unui sistem de transport și în cel al unei întreprinderi care desfășoară oricare dintre activitățile de producere sau de furnizare. Din același motiv, aceeași persoană nu ar trebui să fie abilitată să numească membri în consiliile de administrație ale unui operator de transport și de sistem sau ale unui sistem de transport și să exercite controlul sau orice drept asupra unei întreprinderi de producție sau de furnizare.

(12) Înființarea de operatori de sistem sau de operatori de transport independenți față de orice interese legate de furnizare și producere ar trebui să permită întreprinderilor integrate vertical să își mențină dreptul de proprietate asupra activelor rețelei, asigurând, în același timp, o separare efectivă a intereselor, cu condiția ca respectivul operator de sistem independent sau respectivul operator de transport independent să desfășoare toate activitățile specifice unui operator de sistem și cu condiția punerii în aplicare a unor reglementări detaliate și a unor mecanisme ample de supraveghere exercitată de autoritățile de reglementare.

(13) În cazul în care, la … (*), proprietarul unui sistem de transport face parte dintr-o întreprindere integrată vertical, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a opta între separarea proprietății și înființarea de operatori de sistem sau de operatori de transport independenți de interesele legate de furnizare și de producere.

(14) În vederea protejării pe deplin a intereselor acționarilor întreprinderilor integrate vertical, statele membre ar trebui să poată opta pentru punerea în aplicare a separării proprietății fie prin cesiune directă, fie prin divizarea acțiunilor întreprinderii integrate în acțiuni ale întreprinderii care este proprietară a rețelei și acțiuni ale întreprinderii care desfășoară activitățile de furnizare și producție, cu condiția respectării obligațiilor care rezultă în urma separării proprietății.

(15) Eficacitatea deplină a soluțiilor privind înființarea de operatori de sistem independenți sau de operatori de transport independenți ar trebui să fie asigurată prin intermediul unor norme suplimentare specifice. Independența operatorului de transport ar trebui asigurată, *inter alia*, prin anumite perioade de „răcire" în care să nu se exercite nicio activitate de conducere sau altă activitate relevantă prin care se acordă acces la aceleași informații care ar fi putut fi obținute dintr-o poziție de conducere în întreprinderea integrată vertical.

(16) Un stat membru are dreptul să opteze pentru separarea deplină a proprietății pe teritoriul său. În cazul în care un stat membru și-a exercitat un astfel de drept, o întreprindere nu are dreptul să înființeze un operator de sistem independent sau un operator de transport independent. În plus, întreprinderile care desfășoară oricare dintre activitățile de producere sau de furnizare nu pot exercita, direct sau indirect, controlul sau vreun drept asupra unui operator de transport și de sistem dintr-un stat membru care a optat pentru separarea juridică deplină a proprietății.

(17) În temeiul prezentei directive, pe piața internă a gazelor naturale vor exista mai multe tipuri de organizare a pieței. Măsurile pe care statele membre ar putea să le adopte pentru a asigura condiții de concurență echitabile ar trebui să fie bazate pe cerințe prioritare de interes general. Comisia ar trebui să fie consultată cu privire la compatibilitatea măsurilor cu dispozițiile tratatului și cu legislația comunitară.

(18) Punerea în aplicare a separării efective ar trebui să respecte principiul nediscriminării dintre sectorul public și cel privat. În acest scop, aceeași persoană nu ar trebui să aibă posibilitatea de a exercita controlul sau orice drept, încălcând normele de separare a proprietății sau opțiunea operatorului de sistem independent, în mod exclusiv sau în comun, asupra alcătuirii, votului sau deciziei atât ale organelor operatorilor de transport și de sistem sau ale sistemelor de transport, cât și ale organelor întreprinderilor de furnizare sau de producție. În ceea ce privește separarea proprietății și opțiunea operatorului de sistem independent, cu condiția ca statul membru în cauză să poată demonstra respectarea acestei cerințe, ar putea exista două organisme publice de control separate care să poată controla activitățile de producere și furnizare, pe de o parte, și activitățile legate de transport, pe de cealaltă parte.

(19) Separarea efectivă între activitățile legate de rețea și activitățile de furnizare și de producere ar trebui să se aplice pe întregul teritoriu al Comunității, atât întreprinderilor comunitare, cât și celor din afara Comunității. Pentru a garanta că activitățile legate de rețea și cele de furnizare și producere, pe întregul teritoriu al Comunității, rămân independente, autoritățile de reglementare ar trebui împuternicite să poată refuza certificarea operatorilor de transport și de sistem care nu respectă normele privind

([1]) JO L 24, 29.1.2004, p. 1.

(*) Data intrării în vigoare a prezentei directive.

separarea. În vederea asigurării unei aplicări coerente a normelor privind separarea pe întregul teritoriu al Comunității, autoritățile de reglementare ar trebui să ia în considerare avizul Comisiei la luarea de decizii privind certificarea. De asemenea, în vederea asigurării respectării obligațiilor internaționale ale Comunității, Comisia ar trebui să aibă dreptul să emită un aviz privind certificarea în ceea ce privește un proprietar al unui sistem de transport sau un operator de transport și de sistem care este controlat de o persoană sau de persoane dintr-una sau mai multe țări terțe.

(20) Garantarea alimentării cu energie este un element esențial pentru siguranța publică și este, prin urmare, indisolubil legată de funcționarea eficientă a pieței interne de gaze naturale. Gazele naturale nu pot ajunge la cetățenii Uniunii decât prin intermediul rețelelor. Buna funcționare a piețelor gazelor naturale și, în special, a rețelelor și a altor active asociate alimentării cu gaze naturale sunt esențiale pentru siguranța publică, pentru competitivitatea economiei și pentru bunăstarea cetățenilor Uniunii. Prin urmare, nu ar trebui să se permită persoanelor din țări terțe să controleze un sistem de transport sau un operator de transport și de sistem decât dacă respectă cerințele în materie de separare efectivă care se aplică în cadrul Comunității. Fără a aduce atingere obligațiilor internaționale ale Comunității, Comunitatea consideră că sectorul sistemelor de transport al gazelor naturale este un sector de maximă importanță pentru Comunitate și prin urmare, sunt necesare măsuri de garantare suplimentare în ceea ce privește menținerea siguranței alimentării cu energie a Comunității în scopul evitării oricăror amenințări la adresa ordinii și siguranței publice în Comunitate și a bunăstării cetățenilor Uniunii. Siguranța alimentării cu energie a Comunității necesită, în special, o evaluare a independenței exploatării rețelei, a nivelului de dependență a Comunității și a fiecărui stat membru în parte de alimentarea cu energie provenind din țări terțe și a regimului comerțului interior și exterior și al investițiilor în domeniul energetic într-o anume țară terță.

Prin urmare, siguranța alimentării ar trebui evaluată din perspectiva circumstanțelor de fapt caracteristice fiecărui caz, precum și din perspectiva drepturilor și obligațiilor care reies din dreptul internațional, în special din acordurile internaționale dintre Comunitate și țara terță în cauză. După caz, Comisia este încurajată să prezinte recomandări pentru negocierea acordurilor relevante cu țările terțe care abordează siguranța alimentării cu energie a Comunității sau să includă chestiunile necesare în cadrul altor negocieri cu țările terțe respective.

(21) Este necesară luarea unor măsuri suplimentare în vederea asigurării unor tarife transparente și nediscriminatorii pentru accesul la transport. Aceste tarife ar trebui să fie aplicabile tuturor utilizatorilor, fără nicio discriminare. Atunci când instalația de înmagazinare, înmagazinarea în conductă sau serviciile de sistem operează pe o piață suficient de concurențială, ar putea fi autorizat accesul pe baza unor mecanisme de piață transparente și nediscriminatorii.

(22) Este necesar să se asigure independența operatorilor de înmagazinare pentru a se îmbunătăți accesul terților la instalațiile de înmagazinare, atunci când este necesar din punct de vedere tehnic și/sau economic pentru asigurarea unui acces eficient la sistem în vederea aprovizionării clienților. În consecință, este oportun ca instalațiile de înmagazinare să fie exploatate prin entități separate din punct de vedere juridic care dispun de drepturi efective de luare a deciziilor în ceea ce privește activele necesare pentru întreținerea, exploatarea și dezvoltarea acestora. Este de asemenea necesară creșterea transparenței privind capacitatea de înmagazinare acordată terților, impunând statelor membre obligația de a defini și de a publica un cadru clar și nediscriminatoriu care să stabilească regimul de reglementare corespunzător aplicabil instalațiilor de înmagazinare.

Cerințele de confidențialitate pentru informațiile sensibile din punct de vedere comercial sunt deosebit de importante în ceea ce privește datele de natură strategică și în cazul în care există un singur utilizator pentru o instalație de înmagazinare.

(23) Accesul nediscriminatoriu la rețelele de distribuție determină accesul la clienți la nivelul pieței cu amănuntul. Aspectele care pot implica discriminare în ceea ce privește accesul terților și investițiile sunt, cu toate acestea, mai puțin semnificative la nivelul distribuției decât la nivelul transportului, întrucât congestia la nivelul transportului și influența intereselor legate de producere sunt, în general, mai semnificative decât la nivelul distribuției. În plus, separarea juridică și funcțională a operatorilor de distribuție a devenit, în temeiul Directivei 2003/55/CE, obligatorie doar cu începere de la 1 iulie 2007, iar efectele sale asupra pieței interne a gazelor naturale trebuie încă evaluate. Normele privind separarea juridică și funcțională în vigoare în prezent pot duce la o separare efectivă, cu condiția ca acestea să fie definite mai clar, să fie puse în aplicare în mod corespunzător și să fie monitorizate îndeaproape. Pentru asigurarea unor condiții de concurență echitabile la nivelul pieței cu amănuntul, activitățile operatorilor de distribuție ar trebui, prin urmare, monitorizate, în scopul de a împiedica acești operatori să profite de integrarea lor verticală în ceea ce privește poziția concurențială pe piață, în special în raport cu clienții casnici și cu clienții mici noncasnici.

(24) Pentru a evita impunerea unei sarcini financiare și administrative disproporționate asupra micilor operatori de distribuție, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea, după caz, de a excepta aceste întreprinderi de la cerințele juridice privind separarea distribuției.

(25) Directiva 2003/55/CE a introdus obligativitatea, pentru statele membre, de a institui autorități de reglementare cu competențe specifice. Cu toate acestea, experiența arată că eficacitatea reglementării este, adesea, afectată de lipsa de independență a autorităților de reglementare față de autoritățile publice centrale, precum și de insuficiența competențelor de care dispun și de puterea limitată de decizie. Din acest motiv, Consiliul European, reunit la Bruxelles la 8 și 9 martie 2007, a invitat Comisia să elaboreze propuneri legislative care să prevadă o mai bună armonizare a competențelor autorităților de reglementare naționale și consolidarea independenței acestora. Ar trebui să fie posibil ca aceste autorități de reglementare naționale să poată să acopere atât sectorul energiei electrice, cât și pe cel al gazelor naturale.

(26) Este necesar ca autoritățile de reglementare în domeniul energiei să poată lua decizii privind ansamblul aspectelor relevante legate de reglementare, pentru a asigura funcționarea corespunzătoare a pieței interne a gazelor naturale și pentru a-și asigura independența deplină față de orice alte interese publice sau private. Aceasta nu exclude controlul judiciar și exercitarea controlului parlamentar în conformitate cu dreptul constituțional al statelor membre. De asemenea, aprobarea bugetului autorităților de reglementare de către legiuitorul național nu constituie un obstacol în calea autonomiei bugetare.

(27) Pentru a asigura accesul efectiv la piață al tuturor actorilor de pe piață, inclusiv al noilor intrați, este necesară crearea unor mecanisme de echilibrare nediscriminatorii și care să reflecte costurile. Va fi necesară crearea unor mecanisme de piață transparente pentru furnizarea și cumpărarea de gaze naturale, necesare în vederea echilibrării. Autoritățile de reglementare naționale ar trebui să joace un rol activ pentru a garanta faptul că tarifele de echilibrare sunt nediscriminatorii și reflectă costurile. În același timp, ar trebuie oferite stimulente adecvate pentru a echilibra intrările și ieșirile de gaze naturale și pentru a nu periclita sistemul.

(28) Autoritățile de reglementare naționale ar trebuie să aibă posibilitatea de a stabili sau de a aproba tarifele sau metodele de calcul al tarifelor, pe baza propunerii operatorului de transport și de sistem sau a operatorului (operatorilor) de distribuție sau a operatorului de sistem de gaze naturale lichefiate (GNL) sau pe baza unei propuneri agreate de acest (acești) operator(i) și de utilizatorii rețelei. În realizarea acestor sarcini, autoritățile de reglementare naționale ar trebui să asigure faptul că tarifele de transport și de distribuție sunt nediscriminatorii și reflectă costurile și ar trebui să țină cont de costurile de rețea marginale evitate pe termen lung, ca urmare a măsurilor de gestionare a cererii.

(29) Autoritățile de reglementare în domeniul energiei ar trebui să poată să emită decizii obligatorii în ceea ce privește întreprinderile din sectorul gazelor naturale, precum și să impună sancțiuni efective, proporționale și cu efect de descurajare împotriva întreprinderilor din sectorul gazelor naturale care nu își respectă obligațiile sau să propună unei instanțe competente să impună astfel de sancțiuni întreprinderilor respective. Autorităților de reglementare ar trebui să li se confere, de asemenea, puterea de a decide, independent de aplicarea normelor în materie de concurență, cu privire la măsurile corespunzătoare în scopul promovării unei concurențe efective, necesare unei funcționări corespunzătoare a pieței interne a gazelor naturale. Introducerea unor programe de cesiune de contracte de furnizare a gazelor naturale reprezintă una dintre posibilele măsuri care poate fi utilizată pentru a promova concurența reală și pentru a asigura buna funcționare a pieței. Autoritățile de reglementare în domeniul energiei ar trebui, de asemenea, să aibă competența să contribuie la asigurarea de standarde ridicate ale serviciului public, în conformitate cu principiile legate de deschiderea pieței, la protecția consumatorilor vulnerabili și la asigurarea unei eficiențe depline a măsurilor de protecție a consumatorilor. Dispozițiile respective nu ar trebui să aducă atingere competențelor Comisiei cu privire la aplicarea normelor în materie de concurență, inclusiv cu privire la examinarea fuziunilor de dimensiune comunitară, și nici normelor cu privire la piața internă, cum ar fi cele referitoare la libera circulație a capitalurilor. Organismul independent la care o parte afectată de o decizie a autorității de reglementare naționale are dreptul să introducă o cale de atac ar putea fi o instanță competentă să efectueze controlul judiciar.

(30) Investițiile în noi infrastructuri majore ar trebui puternic promovate, asigurându-se, în același timp, funcționarea corectă a pieței interne a gazelor naturale. În scopul sporirii efectului pozitiv al proiectelor de infrastructură care beneficiază de derogare asupra concurenței și a siguranței alimentării, ar trebui testat interesul prezentat de acestea pe piață în timpul etapei de planificare a proiectului și puse în aplicare regulile privind gestionarea congestiilor. În cazul unei infrastructuri localizate pe teritoriul mai multor state membre, cererea de derogare trebuie tratată în ultimă instanță de Agenția pentru cooperarea autorităților de reglementare din domeniul energiei, instituită prin Regulamentul (CE) nr. …/2009 [1] al Parlamentului European și al Consiliului („agenția”), pentru a se putea ține seama în mai mare măsură de implicațiile transfrontaliere, precum și în scopul simplificării procedurilor administrative. În plus, având în vedere profilul excepțional de risc al elaborării acestor proiecte majore de infrastructură care beneficiază de derogare, ar trebui să fie posibilă acordarea temporară de derogări parțiale întreprinderilor cu interese în materie de furnizare și de producere de la aplicarea normelor privind separarea pentru proiectele în cauză. Acest lucru ar trebui să se aplice, în special, din motive legate de siguranța alimentării, noilor conducte de gaze naturale aflate pe teritoriul Comunității care transportă gaze naturale din țări terțe către Comunitate.

(31) Piața internă a gazelor naturale suferă din pricina lipsei de lichiditate și de transparență, ceea ce împiedică alocarea eficientă a resurselor, operațiunile de acoperire în vederea limitării riscurilor și pătrunderea de noi concurenți pe piață. Încrederea în piață, lichiditatea acesteia, cât și numărul de participanți pe piață trebuie să crească, fiind necesară în acest scop creșterea supravegherii exercitate de autoritățile de reglementare asupra întreprinderilor active în sectorul alimentării cu gaze naturale. Aceste cerințe nu aduc atingere legislației comunitare în domeniul piețelor financiare și sunt compatibile cu aceasta. Autoritățile de reglementare din domeniul energiei și autoritățile de reglementare din domeniul piețelor financiare trebuie să coopereze pentru a permite o vedere de ansamblu a fiecăreia dintre aceste autorități asupra piețelor în cauză.

(32) Înainte de adoptarea de către Comisie a liniilor directoare care definesc cerințele în materie de evidență a datelor, agenția și Comitetul autorităților europene de reglementare a piețelor valorilor mobiliare („CESR”) ar trebui să analizeze împreună conținutul respectivelor linii directoare și să facă recomandări Comisiei cu privire la conținutul acestora. Agenția și CESR ar trebui să coopereze, de asemenea, în scopul analizării și recomandării cu privire la necesitatea de a supune tranzacțiile cu contracte de furnizare de gaze naturale și cu instrumente derivate din domeniul gazelor naturale unor cerințe de transparență înainte și/sau după tranzacționare și, în caz afirmativ, cu privire la conținutul respectivelor obligații.

(33) În interesul siguranței alimentării, este necesar să se monitorizeze echilibrul dintre cerere și ofertă în diversele

[1] JO L …

state membre și să se întocmească un raport privind situația la nivel comunitar, luându-se în considerare capacitatea de interconectare între zone. Această monitorizare ar trebui să fie realizată în timp util, pentru a permite luarea unor măsuri corespunzătoare, în cazul în care siguranța alimentării ar fi compromisă. Construirea și întreținerea infrastructurii de rețea necesare, inclusiv a capacității de interconectare, ar trebui să contribuie la asigurarea unei aprovizionări stabile cu gaze naturale.

(34) Statele membre ar trebui să asigure, ținând cont de cerințele de calitate necesare, accesul nediscriminatoriu al biogazului și al gazului provenind din biomasă sau al altor tipuri de gaz la sistemul de gaze naturale, cu condiția ca acest acces să fie în permanență compatibil cu normele tehnice și normele de siguranță aplicabile. Aceste norme ar trebui să garanteze că este posibil din punct de vedere tehnic ca aceste gaze să fie injectate și transportate în deplină siguranță prin sistemul de gaze naturale și ar trebui, de asemenea, să ia în considerare caracteristicile chimice ale acestora.

(35) Contractele pe termen lung rămân un element important al alimentării cu gaze naturale a statelor membre și este necesar ca acestea să rămână o posibilitate oferită întreprinderilor de furnizare a gazelor naturale, cu condiția ca acestea să nu aducă atingere obiectivului prezentei directive și să fie compatibile cu tratatul, inclusiv cu normele de concurență. În consecință, este necesar să se țină cont de contractele pe termen lung în planificarea capacității de alimentare și transport a întreprinderilor din sectorul gazelor naturale.

(36) Pentru a menține serviciul public la un nivel ridicat în cadrul Comunității, este necesar ca statele membre să comunice periodic Comisiei toate măsurile luate în vederea realizării obiectivului prezentei directive. Comisia ar trebui să publice periodic un raport de analiză a măsurilor luate la nivel național pentru atingerea obiectivelor de serviciu public și de comparare a eficacității acestora, pentru a formula recomandări privind măsurile care trebuie luate la nivel național în vederea asigurării unor standarde ridicate ale serviciului public.

Statele membre ar trebui să se asigure că, atunci când sunt conectați la sistemul de gaze naturale, consumatorii sunt informați cu privire la drepturile lor de a fi aprovizionați cu gaze naturale de o anumită calitate, la prețuri rezonabile. Măsurile luate de statele membre pentru a proteja clienții finali pot fi diferite, în funcție de faptul dacă se concentrează pe consumatorii casnici sau pe întreprinderile mici și mijlocii.

(37) Respectarea cerințelor de serviciu public reprezintă un element esențial al prezentei directive și este important ca standarde comune minime, respectate de către toate statele membre, să fie stabilite de prezenta directivă, având în vedere obiectivele legate de protecția consumatorilor, siguranța alimentării, protecția mediului și niveluri echivalente de concurență în toate statele membre. Este important ca cerințele de serviciu public să poată fi interpretate la nivel național, având în vedere condițiile naționale, și cu respectarea legislației comunitare.

(38) Măsurile puse în aplicare de către statele membre pentru realizarea obiectivelor de coeziune economică și socială pot cuprinde, în special, punerea la dispoziție de stimulente economice adecvate, folosindu-se, după caz, toate instrumentele naționale și comunitare existente. Aceste instrumente pot include mecanisme de răspundere pentru garantarea investiției necesare.

(39) În măsura în care măsurile adoptate de statele membre pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu public constituie ajutoare de stat în temeiul articolului 87 alineatul (1) din tratat, există obligația, în temeiul articolului 88 alineatul (3) din tratat, de notificare a Comisiei cu privire la aceste ajutoare.

(40) Cerințele de serviciu public și standardele comune minime care rezultă din acestea necesită o mai bună consolidare pentru a se asigura faptul că toți consumatorii pot beneficia de concurență. Un aspect esențial în ceea ce privește aprovizionarea clienților îl reprezintă accesul la datele privind consumul, consumatorii trebuind să aibă acces la aceste date, astfel încât să poată invita concurenții să le prezinte o ofertă pe baza acestora. Consumatorii ar trebui, de asemenea, să aibă dreptul de a fi informați în mod corespunzător cu privire la consumul lor de energie. Informațiile privind costurile energiei, furnizate în mod regulat, vor stimula economisirea de energie, deoarece oferă clienților date care reflectă direct efectele pe care investițiile lor le-au avut asupra eficienței energetice și efectele asupra schimbărilor comportamentului de consum.

(41) În scopul de a contribui la siguranța alimentării, menținând totodată spiritul de solidaritate între statele membre, în special în eventualitatea unei crize în furnizarea de energie, este importantă crearea unui cadru pentru cooperarea regională în spiritul solidarității. O astfel de cooperare în spirit de solidaritate se poate baza în primul rând, dacă statele membre decid astfel, pe mecanisme de piață.

(42) În vederea instituirii unei piețe interne a gazelor naturale, statele membre ar trebui să promoveze integrarea piețelor lor naționale și cooperarea între operatorii de sistem la nivelul Comunității și la nivel regional.

(43) Autoritățile de reglementare ar trebui de asemenea să furnizeze informații privind piața, pentru a permite Comisiei să își exercite rolul de a urmări și monitoriza piața internă a gazelor naturale și evoluția acesteia pe termen scurt, mediu și lung, inclusiv aspecte precum cererea și oferta, infrastructurile de transport și distribuție, comerțul transfrontalier, investițiile, prețurile de pe piața angro și de pe piața cu amănuntul, lichiditatea pieței, precum și îmbunătățirile în materie de eficiență și de protecție a mediului.

(44) Deoarece obiectivul prezentei directive, și anume crearea unei piețe interne a gazelor naturale pe deplin operațională, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de statele membre și, prin urmare, poate fi realizat mai bine la nivelul Comunității, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat în respectivul articol, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv.

(45) În temeiul Regulamentului (CE) nr. …/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din … privind condițiile de acces la rețea pentru transportul de gaze naturale ([1]), Comisia poate adopta linii directoare în scopul atingerii gradului necesar de armonizare. Aceste linii directoare, care sunt măsuri obligatorii de punere în aplicare, reprezintă, și în privința anumitor dispoziții ale prezentei directive, un instrument util care poate fi adaptat rapid atunci când este necesar.

(46) Măsurile necesare pentru punerea în aplicare a prezentei directive ar trebui să fie adoptate în conformitate cu Decizia 1999/468/CE a Consiliului din 28 iunie 1999, de stabilire a normelor de exercitare a competențelor de executare conferite Comisiei ([2]).

(47) Comisia ar trebui, în special, să fie împuternicită să adopte liniile directoare necesare pentru a se asigura un grad minim de armonizare necesar în vederea realizării obiectivului prezentei directive. Deoarece măsurile respective au un domeniu general de aplicare și sunt destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentei directive prin completarea acesteia cu noi elemente neesențiale, acestea trebuie să se adopte în conformitate cu procedura de reglementare cu control prevăzută la articolul 5a din Decizia 1999/468/CE.

(48) În conformitate cu punctul 34 din Acordul interinstituțional pentru o mai bună legiferare ([3]), statele membre sunt încurajate să stabilească, în interesul lor și în interesul Comunității, propriile tabele care să ilustreze, pe cât posibil, corespondența dintre prezenta directivă și măsurile de transpunere, și să le facă publice.

(49) Având în vedere întinderea modificărilor aduse Directivei 2003/55/CE, este de dorit, din motive de claritate și de coerență, ca dispozițiile în cauză să fie reformate prin introducerea lor într-un singur text în cadrul unei noi directive.

(50) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și se conformează principiilor recunoscute în special de Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL I

Obiect, domeniu de aplicare și definiții

Articolul 1

Obiectul și domeniul de aplicare

(1) Prezenta directivă stabilește norme comune privind transportul, distribuția, furnizarea și înmagazinarea gazelor naturale. Aceasta definește modalitățile de organizare și funcționare a sectorului gazelor naturale, de acces pe piață, precum și criteriile și procedurile aplicabile pentru acordarea de autorizații de transport, distribuție, furnizare și înmagazinare a gazelor naturale și exploatarea sistemelor.

(2) Normele stabilite de prezenta directivă pentru gaze naturale, inclusiv gaze naturale lichefiate (GNL), se aplică și biogazului și gazului obținut din biomasă sau altor tipuri de gaz, în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic ca acestea să fie injectate și transportate în deplină siguranță prin sistemul de gaze naturale.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

1. „întreprindere din sectorul gazelor naturale" înseamnă orice persoană fizică sau juridică care desfășoară cel puțin una dintre următoarele activități: producție, transport, distribuție, furnizare, cumpărare sau înmagazinare de gaze naturale, inclusiv GNL, și care are atribuții comerciale, tehnice și/sau de întreținere legate de respectivele activități, fără a include însă clienții finali;

2. „conductă de alimentare din amonte" înseamnă orice conductă sau rețea de conducte exploatată și/sau construită ca parte a unui proiect de producere de gaze naturale sau petrol sau utilizate pentru transportul gazelor naturale de la unul sau mai multe locuri de producție de acest tip către o instalație sau terminal de prelucrare sau către un terminal de descărcare de coastă;

3. „transport" înseamnă transportul gazelor naturale printr-o rețea de conducte de înaltă presiune, alta decât o rețea de conducte din amonte, pentru a fi livrate clienților, dar care nu include furnizarea;

4. „operator de transport și de sistem" înseamnă orice persoană fizică sau juridică care realizează activitatea de transport și răspunde de exploatarea, întreținerea și, dacă este necesar, dezvoltarea sistemului de transport într-o anumită zonă și, după caz, a interconexiunilor sale cu alte sisteme, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a sistemului de a satisface un nivel rezonabil al cererii pentru transportul gazelor naturale;

5. „distribuție" înseamnă transportul gazelor naturale prin rețelele locale sau regionale de conducte de alimentare, pentru a fi furnizate clienților, dar neincluzând furnizarea;

6. „operator de distribuție" înseamnă orice persoană fizică sau juridică care realizează activitatea de distribuție și răspunde de exploatarea, asigurarea întreținerii și, dacă este necesar, dezvoltarea sistemului de distribuție într-o anumită zonă și, după caz, a interconexiunilor sale cu alte sisteme, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a sistemului de a satisface un nivel rezonabil al cererii pentru distribuția gazelor naturale;

7. „furnizare" înseamnă vânzarea, inclusiv revânzarea de gaze naturale, inclusiv GNL, către clienți;

8. „întreprindere de furnizare" înseamnă orice persoană fizică sau juridică care realizează activitatea de furnizare;

9. „instalație de înmagazinare" înseamnă o instalație utilizată pentru înmagazinarea gazelor naturale și care este deținută și/sau exploatată de o întreprindere din sectorul gazelor naturale, incluzând partea instalațiilor GNL utilizate pentru înmagazinare, dar excluzând partea utilizată pentru activitățile de producție, precum și instalațiile rezervate exclusiv pentru operatorii de transport și de sistem în vederea îndeplinirii atribuțiilor lor;

([1]) JO L …
([2]) JO L 184, 17.7.1999, p. 23.
([3]) JO C 321, 31.12.2003, p. 1.

10. „operator de înmagazinare” înseamnă orice persoană fizică sau juridică care realizează activitatea de înmagazinare și răspunde de exploatarea unei instalații de înmagazinare;

11. „instalație GNL” înseamnă un terminal utilizat pentru lichefierea gazelor naturale sau pentru importul, descărcarea și regazeificarea GNL și care include serviciile de sistem și instalațiile de înmagazinare temporară necesare pentru procesul de regazeificare a GNL și livrarea ulterioară către sistemul de transport, dar care nu include nicio parte a terminalelor GNL utilizate pentru înmagazinare;

12. „operator de sistem GNL” înseamnă o persoană fizică sau juridică care realizează activitatea de lichefiere a gazelor naturale sau importul, descărcarea și regazeificarea GNL și răspunde de exploatarea unei instalații GNL;

13. „sistem” înseamnă orice rețea de transport, rețea de distribuție, instalație GNL și/sau de înmagazinare exploatată de o întreprindere din sectorul gazelor naturale, inclusiv înmagazinarea în conductă și instalațiile acesteia pentru furnizarea de servicii de sistem, precum și cele ale întreprinderilor conexe, necesare pentru asigurarea accesului la transport, distribuție și GNL;

14 „servicii de sistem” înseamnă toate serviciile necesare pentru accesul și exploatarea rețelelor de transport, rețelelor de distribuție, instalațiilor GNL, și/sau de înmagazinare, inclusiv dispozitive de echilibrare a sarcinilor și de amestecare, dar excluzând instalațiile rezervate exclusiv pentru operatorii de transport și de sistem în vederea îndeplinirii atribuțiilor acestora;

15. „stocare în conductă” înseamnă stocarea gazelor prin compresie în sisteme de transport și distribuție a gazelor, dar excluzând instalațiile rezervate pentru operatorii de transport și de sistem în vederea îndeplinirii atribuțiilor acestora;

16. „sistem interconectat” înseamnă un număr de sisteme legate între ele;

17. „conductă de interconectare” înseamnă o conductă de transport care traversează sau trece peste o frontieră dintre două state membre pentru unicul scop al conectării sistemelor de transport ale acestor state;

18. „magistrală directă” înseamnă o conductă pentru transportul gazelor naturale, complementară sistemului interconectat;

19. „întreprindere integrată din sectorul gazelor naturale” înseamnă o întreprindere integrată vertical sau orizontal;

20. „întreprindere integrată vertical” înseamnă o întreprindere din sectorul gazelor naturale sau un grup de întreprinderi din sectorul gazelor naturale în care aceeași persoană sau aceleași persoane este (sunt) îndreptățită (îndreptățite), direct sau indirect, să exercite controlul și care desfășoară cel puțin una din activitățile de transport, distribuție, GNL sau înmagazinare și cel puțin una dintre activitățile de producție sau de furnizare de gaze naturale;

21. „întreprindere integrată orizontal” înseamnă o întreprindere care desfășoară cel puțin una dintre activitățile de producție, transport, distribuție, furnizare sau înmagazinare de gaze naturale, precum și o activitate din afara sectorului gazelor naturale;

22. „întreprindere conexă” înseamnă o întreprindere afiliată, în sensul articolului 41 din a șaptea Directivă 83/349/CEE a Consiliului din 13 iunie 1983, în temeiul articolului 44 alineatul (2) litera (g) (*)din tratat, privind conturile consolidate ([1]) și/sau o întreprindere asociată, în sensul articolului 33 alineatul (1) din directiva menționată, și/sau o întreprindere care aparține acelorași acționari;

23. „utilizator de sistem” înseamnă o persoană fizică sau juridică care alimentează sistemul sau este deservită de sistem;

24. „clienți” înseamnă clienți angro și finali de gaze naturale, precum și întreprinderile din sectorul gazelor naturale care cumpără gaze naturale;

25. „clienți casnici” înseamnă clienții care cumpără gaze naturale pentru propriul consum casnic;

26. „clienți noncasnici” înseamnă clienții care cumpără gaze naturale care nu sunt destinate propriului consum casnic;

27. „clienți finali” înseamnă clienții care cumpără gaze naturale pentru uz propriu;

28. „clienți eligibili” înseamnă clienții care sunt liberi să cumpere gaze naturale de la furnizorul ales de ei, în sensul articolului 36;

29. „clienți angro” înseamnă persoanele fizice sau juridice, altele decât operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție, care cumpără gaze naturale în scopul revânzării în interiorul sau în afara sistemului în care sunt stabiliți;

30. „planificare pe termen lung” înseamnă planificarea pe termen lung a capacității de alimentare și transport a întreprinderilor din sectorul gazelor naturale, în scopul satisfacerii cererii de gaze naturale a sistemului, al diversificării surselor și al asigurării alimentării clienților;

31. „piață în ascensiune” înseamnă un stat membru în care prima livrare comercială din cadrul primului său contract de furnizare de gaze naturale pe termen lung s-a efectuat cu mai puțin de zece ani în urmă;

32. „siguranță” înseamnă atât siguranța alimentării cu gaze naturale, cât și siguranța tehnică;

33. „infrastructură nouă” înseamnă o infrastructură care nu a fost finalizată până la intrarea în vigoare a prezentei directive;

34. „contract de furnizare de gaze naturale” înseamnă un contract de furnizare de gaze, dar care nu cuprinde un instrument derivat din domeniul gazelor naturale;

35. „instrument derivat din domeniul gazelor naturale” înseamnă un instrument financiar menționat la punctele 5, 6 sau 7 din secțiunea C a anexei I la Directiva 2004/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind piețele instrumentelor financiare ([2]), care are legătură cu sectorul gazelor naturale;

36. „control” înseamnă orice drepturi, contracte sau orice alte mijloace care conferă, separat sau în combinație, ținând cont de circumstanțele de drept sau de fapt implicate, posibilitatea exercitării unei influențe decisive asupra unei întreprinderi, în special prin:

    (a) dreptul de proprietate sau dreptul de folosință integrală sau parțială asupra activelor unei întreprinderi;

(*) Titlul Directivei 83/349/CEE a fost adaptat luând în considerare renumerotarea articolelor din Tratatul de instituire a Comunității Europene în conformitate cu articolul 12 din Tratatul de la Amsterdam; trimiterea inițială era la articolul 54 alineatul (3) litera (g).

([1]) JO L 193, 18.7.1983, p. 1.

([2]) JO L 145, 30.4.2004, p. 1.

(b) drepturi sau contracte care conferă o influență decisivă asupra structurii, voturilor sau deciziilor organelor unei întreprinderi.

CAPITOLUL II

Norme generale de organizare a sectorului

Articolul 3

Obligațiile de serviciu public și protecția consumatorului

(1) În baza organizării lor instituționale și cu respectarea principiului subsidiarității, statele membre se asigură că, fără a aduce atingere alineatului (2), întreprinderile din domeniul gazelor naturale funcționează în conformitate cu principiile prezentei directive, în vederea realizării unei piețe de gaze naturale concurențiale, sigure și durabile din punctul de vedere al protecției mediului, și se abțin de la orice discriminare în ceea ce privește drepturile sau obligațiile acestor întreprinderi.

(2) Luând pe deplin în considerare dispozițiile pertinente ale tratatului, în special articolul 86, statele membre pot impune întreprinderilor din sectorul gazelor naturale, în interesul economic general, obligații de serviciu public care pot fi legate de siguranță, inclusiv de siguranța alimentării, de regularitatea, calitatea și prețul furnizărilor, precum și de protecția mediului, inclusiv de eficiența energetică și protecția climei. Aceste obligații sunt clar definite, transparente, nediscriminatorii și ușor de verificat și garantează întreprinderilor comunitare din sectorul gazelor naturale accesul egal la consumatorii naționali. În ceea ce privește siguranța alimentării și gestionarea orientată către eficiență energetică și satisfacerea cererii, precum și în vederea realizării obiectivelor de protecție a mediului menționate la prezentul alineat, statele membre pot pune în aplicare o planificare pe termen lung, luând în considerare posibilitatea accesului la sistem al terților.

(3) Statele membre iau măsurile adecvate pentru protejarea clienților finali și pentru a asigura un nivel ridicat al protecției consumatorilor și se asigură, în special, că există măsuri de siguranță adecvate pentru protecția clienților vulnerabili, inclusiv măsuri adecvate pentru a-i ajuta să evite deconectarea. În acest context, acestea pot lua măsuri adecvate pentru a-i proteja pe clienții din zonele îndepărtate care sunt racordați la sistemul de gaze naturale. Statele membre pot desemna un furnizor de forță majoră pentru clienții racordați la rețeaua de gaze naturale. Ele garantează un nivel ridicat de protecție a consumatorilor, în special în privința transparenței referitoare la condițiile contractuale generale, la informațiile generale și la mecanismele de soluționare a litigiilor. Statele membre se asigură că un client eligibil își poate schimba efectiv furnizorul. Cel puțin în ceea ce privește clienții casnici, aceste măsuri le includ pe cele prevăzute la anexa I.

(4) Statele membre pun în aplicare măsurile adecvate de realizare a obiectivelor de coeziune economică și socială, precum și de protecție a mediului, care pot include mijloace de combatere a schimbărilor climatice și de siguranță a alimentării. Aceste măsuri pot include, în special, stimulente economice adecvate, utilizând, după caz, toate instrumentele naționale și comunitare existente, pentru întreținerea și construirea infrastructurilor de rețea necesare, în special capacitatea de interconexiune.

(5) Statele membre pot decide să nu aplice dispozițiile articolului 4 în ceea ce privește distribuția, în măsura în care aplicarea acestora ar obstrucționa, de fapt sau de drept, îndeplinirea obligațiilor de interes economic general impuse întreprinderilor din sectorul gazelor naturale și dezvoltarea comerțului nu ar fi afectată în așa măsură încât să fie contrară intereselor comunitare. Interesele comunitare cuprind, între altele, concurența referitoare la clienții eligibili, în conformitate cu prezenta directivă și cu articolul 86 din tratat.

(6) La intrarea în vigoare a prezentei directive, statele membre informează Comisia în legătură cu toate măsurile adoptate pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu public, inclusiv protecția consumatorului și a mediului și în legătură cu posibilul lor efect asupra concurenței interne și internaționale, indiferent dacă aceste măsuri necesită sau nu o derogare de la dispozițiile prezentei directive. Statele membre notifică ulterior Comisiei, la fiecare doi ani, orice modificare a acestor măsuri, indiferent dacă respectivele măsuri necesită sau nu o derogare de la dispozițiile prezentei directive.

Articolul 4

Procedura de autorizare

(1) În cazurile în care este necesară o autorizație (de exemplu, licență, permis, concesiune, acord sau aprobare) pentru construirea sau exploatarea instalațiilor de gaze naturale, statele membre sau orice altă autoritate competentă desemnată de acestea acordă autorizații pentru construirea și/sau exploatarea pe teritoriul lor a unor astfel de instalații, conducte și echipamente conexe, în conformitate cu dispozițiile alineatelor (2)-(4). De asemenea, statele membre sau orice autoritate competentă desemnată de acestea pot, în temeiul acelorași dispoziții, să acorde autorizații pentru furnizarea de gaze naturale și pentru clienții angro.

(2) Atunci când statele membre dețin un sistem de autorizare, acestea stabilesc criterii obiective și nediscriminatorii care trebuie îndeplinite de o întreprindere ce solicită autorizație pentru construirea și/sau exploatarea instalațiilor de gaze naturale sau care solicită o autorizație pentru furnizarea de gaze naturale. Criteriile și procedurile nediscriminatorii privind acordarea de autorizații trebuie făcute publice.

(3) Statele membre se asigură că motivele pentru care se refuză acordarea unei autorizații sunt obiective și nediscriminatorii și sunt aduse la cunoștința solicitantului. Motivele unui astfel de refuz sunt transmise Comisiei spre informare. Statele membre stabilesc o procedură prin care solicitantul poate introduce o acțiune împotriva unui astfel de refuz.

(4) În vederea dezvoltării unor noi zone alimentate și a unei exploatări eficiente în general și fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 37, statele membre pot refuza acordarea unei noi autorizații pentru construirea și exploatarea de sisteme de distribuție prin conducte în orice zonă determinată, odată ce au fost construite astfel de sisteme sau dacă s-a preconizat construirea lor în respectiva zonă și dacă nu este saturată capacitatea existentă sau preconizată.

Articolul 5

Monitorizarea siguranței alimentării

Statele membre asigură monitorizarea aspectelor privind siguranța alimentării. Atunci când statele membre consideră oportun, acestea pot delega această sarcină autorităților de reglementare menționate la articolul 44 alineatul (1). O astfel de monitorizare se referă în special la echilibrul cerere/ofertă de pe piața națională, la nivelul prevăzut al cererii și al rezervelor disponibile, la capacitățile suplimentare avute în vedere în stadiu de proiect sau în construcție, la calitatea și nivelul întreținerii rețelelor, precum și la măsurile necesare pentru a se face față vârfurilor de cerere și deficitului de aprovizionare a unuia sau mai multor furnizori. Autoritățile competente publică la fiecare doi ani, până la 31 iulie, un raport care să evidențieze constatările făcute în monitorizarea acestor aspecte, precum și orice măsuri luate sau preconizate în vederea abordării lor, și înaintează imediat acest raport Comisiei.

Articolul 6

Solidaritatea regională

(1) În vederea garantării siguranței alimentării pe piața internă cu gaze naturale, statele membre cooperează în sensul promovării solidarității regionale și bilaterale.

(2) Cooperarea se referă la situații care au ca rezultat sau care ar putea avea ca rezultat o disfuncționalitate, pe termen scurt, în ceea ce privește alimentarea cu gaze naturale a unui stat membru. Cooperarea include:

(a) coordonarea măsurilor naționale de urgență menționate la articolul 8 din Directiva 2004/67/CE a Consiliului din 26 aprilie 2004 privind măsurile de garantare a securității aprovizionării cu gaz natural [1];

(b) identificarea și, dacă este cazul, dezvoltarea sau modernizarea interconexiunilor între energia electrică și gazele naturale; și

(c) condițiile și modalitățile practice de acordare a asistenței reciproce.

(3) Comisia este informată permanent cu privire la această cooperare.

(4) Comisia poate adopta linii directoare cu privire la cooperarea în spiritul solidarității regionale. Măsurile respective, destinate să modifice elemente neesențiale din prezenta directivă, prin completarea acesteia, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 50 alineatul (3).

Articolul 7

Promovarea cooperării regionale

(1) Statele membre cooperează între ele în vederea integrării piețelor lor naționale cel puțin la nivel regional. Statele membre promovează, în special, cooperarea între operatorii de transport și de sistem la nivel regional și încurajează coerența cadrului juridic și de reglementare al acestora. Zonele geografice acoperite de această cooperare regională includ cooperarea în zonele geografice definite în conformitate cu articolul 12 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. …/2009. Această cooperare poate să acopere alte zone geografice.

(2) În cursul punerii în aplicare a prezentei directive, statele membre se asigură că operatorii de transport și de sistem posedă unul sau mai multe sisteme integrate la nivel regional, care acoperă două sau mai multe state membre, pentru alocarea capacităților și verificarea siguranței rețelei.

(3) În cazul în care operatorii de transport și de sistem integrați vertical participă la o întreprindere comună instituită pentru punerea în aplicare a unei astfel de cooperări, întreprinderea comună stabilește și pune în aplicare un program de conformitate care stabilește măsurile ce trebuie luate pentru a se asigura excluderea practicilor discriminatorii și anticoncurențiale. Programul respectiv de conformitate stabilește obligațiile specifice impuse angajaților pentru realizarea obiectivului privind excluderea practicilor discriminatorii și anticoncurențiale. Programul este supus aprobării agenției. Respectarea programului este monitorizată independent de agenții de conformitate ai operatorilor de transport și de sistem integrați vertical.

Articolul 8

Norme tehnice

Statele membre asigură definirea criteriilor tehnice de siguranță, precum și elaborarea și publicarea normelor tehnice care stabilesc cerințele tehnice minime de proiectare și exploatare pentru conectarea la sistem a instalațiilor GNL, a instalațiilor de înmagazinare, a altor sisteme de transport sau de distribuție, precum și a magistralelor directe. Aceste norme tehnice asigură interoperabilitatea sistemelor și sunt obiective și nediscriminatorii. Acestea sunt notificate Comisiei în conformitate cu articolul 8 din Directiva 98/34/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 de stabilire a unei proceduri pentru furnizarea de informații în domeniul standardelor și reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale [2].

CAPITOLUL III

Transportul, înmagazinarea și gazele naturale lichefiate

Articolul 9

Separarea sistemelor de transport și a operatorilo de transport și de sistem

(1) Statele membre se asigură că de la … (*):

(a) toate întreprinderile care dețin în proprietate sisteme de transport acționează ca operatori de transport și de sistem;

(b) aceeași persoană sau aceleași persoane nu au dreptul:

(i) să exercite, direct sau indirect, controlul asupra unei întreprinderi care desfășoară oricare dintre activitățile de producție sau de furnizare și să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra unui operator de transport și de sistem sau asupra unui sistem de transport; sau

[1] JO L 127, 29.4.2004, p. 92.

[2] JO L 204, 21.7.1998, p. 37.

(*) Data transpunerii prezentei directive plus un an, și anume 30 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive.

(ii) să exercite, direct sau indirect, controlul asupra unui operator de transport și de sistem sau asupra unui sistem de transport și să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra unei întreprinderi care desfășoară oricare dintre activitățile de producție sau de furnizare;

(c) aceeași persoană sau aceleași persoane nu sunt abilitate să numească membri în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație sau în alte organisme care reprezintă întreprinderea din punct de vedere juridic în cazul unui operator de transport și de sistem sau în cazul unui sistem de transport și, de asemenea, să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra unei întreprinderi care desfășoară oricare dintre activitățile de producție sau de furnizare; și

(d) aceeași persoană nu este abilitată să fie membru în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație sau în alte organisme care reprezintă întreprinderea din punct de vedere juridic, atât în cazul unei întreprinderi care desfășoară oricare dintre activitățile de producție sau de furnizare, cât și în cazul unui operator de transport și de sistem sau al unui sistem de transport.

(2) Drepturile menționate la alineatul (1) literele (b) și (c) cuprind, în special:

(a) competența de a exercita drepturi de vot; sau

(b) competența de a numi membri în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație sau în alte organisme care reprezintă întreprinderea din punct de vedere juridic.

(3) În sensul alineatului (1) litera (b), noțiunea de „întreprindere care desfășoară oricare dintre activitățile de producție sau de furnizare" include noțiunea de „întreprindere care desfășoară activități de producție sau de furnizare" în sensul Directivei 2009/…/CE a Parlamentului European și a Consiliului din … privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice ([1]), iar termenii „operator de transport și de sistem" și „sistem de transport" includ termenii „operator de transport și de sistem" și „sistem de transport" în sensul Directivei 2009/…/CE.

(4) Statele membre pot permite derogări de la alineatul (1) literele (b) și (c) până la … (*), cu condiția ca operatorii de transport și de sistem să nu facă parte dintr-o întreprindere integrată vertical.

(5) Obligația prevăzută la alineatul (1) litera (a) se consideră îndeplinită în cazul în care două sau mai multe întreprinderi care dețin sisteme de transport au creat o asociație în participațiune care exercită rolul de operator de transport și de sistem în două sau mai multe state membre pentru sistemele de transport în cauză. Nicio altă întreprindere nu poate lua parte la asociația în participațiune decât dacă a fost aprobată în temeiul articolului 15 ca operator de sistem independent sau ca operator de transport independent în sensul capitolului IV.

(6) În vederea punerii în aplicare a prezentului articol, în cazul în care persoana menționată la alineatul (1) literele (b), (c) și (d) este statul membru sau un alt organism public, se consideră că două organisme publice diferite care exercită controlul, pe de o parte, asupra unui operator de transport și de sistem sau asupra unui sistem de transport și, pe de altă parte, asupra unei întreprinderi care desfășoară oricare dintre activitățile de producție sau de furnizare, nu sunt aceeași persoană sau aceleași persoane.

(7) Statele membre se asigură că informațiile sensibile din punct de vedere comercial menționate la articolul 16 alineatul (1) deținute de un operator de transport și de sistem care a făcut parte dintr-o întreprindere integrată vertical, precum și de personalul acestuia, nu sunt transferate către întreprinderi care desfășoară oricare dintre activitățile de producție sau de furnizare.

(8) În cazul în care, la … (**), sistemul de transport aparține unei întreprinderi integrate vertical, un stat membru poate decide să nu aplice alineatul (1).

În acest caz, statele membre vizate:

a) fie desemnează un operator independent în conformitate cu articolul 14,

b) fie respectă dispozițiile capitolului IV.

(9) În cazul în care, la … (**), sistemul de transport aparține unei întreprinderi integrate vertical și sunt în vigoare măsuri care garantează o mai mare independență efectivă a operatorului de transport și de sistem decât dispozițiile capitolului IV, un stat membru poate decide să nu aplice alineatul (1).

(10) Înainte de a fi aprobată și desemnată în calitate de operator de transport și de sistem în temeiul alineatului (9) din prezentul articol, o întreprindere este certificată în conformitate cu procedurile prevăzute la articolul 10 alineatele (4)-(6) din prezenta directivă și la articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. …/2009, în temeiul cărora Comisia verifică dacă măsurile în vigoare garantează în mod evident o mai mare independență efectivă a operatorului de transport și de sistem decât dispozițiile capitolului IV.

(11) Întreprinderile integrate vertical care dețin în proprietate un sistem de transport nu pot fi în niciun caz împiedicate să adopte măsurile necesare în vederea respectării alineatului (1).

(12) Întreprinderile care desfășoară oricare dintre activitățile de producție sau de furnizare nu pot exercita, direct sau indirect, controlul sau vreun drept asupra operatorilor de transport și de sistem separați din statele membre care aplică alineatul (1).

Articolul 10

Desemnarea și certificarea operatorilor de transport și de sistem

(1) Înainte de a fi aprobată și desemnată în calitate de operator de transport și de sistem, o întreprindere este certificată în conformitate cu procedurile prevăzute la alineatele (4), (5) și (6) din prezentul articol și la articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. …/2009.

(2) Întreprinderile care dețin un sistem de transport și care au fost certificate de autoritatea de reglementare națională, în temeiul procedurii de certificare de mai jos, ca îndeplinind cerințele prevăzute la articolul 9 sunt aprobate și desemnate de către statele membre ca operatori de transport și de sistem. Desemnarea operatorilor de transport și de sistem este notificată Comisiei și se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

([1]) JO L …

(*) Data transpunerii prezentei directive plus doi ani, și anume 42 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive.

(**) Data intrării în vigoare a prezentei directive.

(3) Operatorii de transport și de sistem notifică autorității de reglementare orice tranzacție planificată care poate necesita o reevaluare a conformității acestora cu cerințele articolului 9.

(4) Autoritățile de reglementare monitorizează respectarea permanentă de către operatorii de transport și de sistem a cerințelor articolului 9. Aceste autorități deschid o procedură de certificare în scopul asigurării respectării cerințelor respective:

(a) în urma notificării de către operatorul de transport și de sistem în temeiul alineatului (3);

(b) din proprie inițiativă, atunci când au luat cunoștință despre faptul că o modificare planificată a drepturilor sau a influenței asupra proprietarilor de sisteme de transport sau asupra operatorilor de transport și de sistem poate duce la încălcarea dispozițiilor articolului 9,sau atunci când au motive să considere că s-ar fi produs o asemenea încălcare; sau

(c) la cererea motivată a Comisiei.

(5) Autoritățile de reglementare adoptă o decizie cu privire la certificarea unui operator de transport și de sistem în termen de patru luni de la data notificării de către acesta sau de la data solicitării din partea Comisiei. După expirarea acestei perioade, certificarea se consideră acordată. Decizia explicită sau tacită a autorității de reglementare poate deveni efectivă numai după încheierea procedurii prevăzute la alineatul (6).

(6) Decizia explicită sau tacită cu privire la certificarea unui operator de transport și de sistem este notificată fără întârziere Comisiei de către autoritatea de reglementare, împreună cu toate informațiile pertinente aferente. Comisia acționează în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. …/2009.

(7) Autoritățile de reglementare și Comisia pot solicita operatorilor de transport și de sistem și întreprinderilor care desfășoară oricare dintre activitățile de producție sau de furnizare orice informații relevante pentru îndeplinirea atribuțiilor acestora, în temeiul prezentului articol.

(8) Autoritățile de reglementare și Comisia păstrează confidențialitatea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial.

Articolul 11

Certificarea în raport cu țările terțe

(1) Atunci când un proprietar al unui sistem de transport sau un operator de transport și de sistem care este controlat de o persoană sau de persoane dintr-una sau mai multe țări terțe solicită o certificare, autoritatea de reglementare notifică Comisia.

Autoritatea de reglementare notifică, de asemenea, fără întârziere Comisiei orice circumstanțe care ar avea drept rezultat dobândirea controlului asupra unui sistem de transport sau asupra unui operator de transport și de sistem de către o persoană sau persoane dintr-una sau mai multe țări terțe.

(2) Operatorii de transport și de sistem notifică autoritatea de reglementare cu privire la orice circumstanțe baza cărora o persoană sau persoane dintr-una sau mai multe țări terțe ar dobândi controlul asupra sistemului de transport sau asupra operatorului de transport și de sistem.

(3) Autoritatea de reglementare adoptă un proiect de decizie cu privire la certificarea unui operator de transport și de sistem în termen de patru luni de la data notificării de către operatorul de transport și de sistem. Aceasta refuză certificarea în cazul în care nu s-a demonstrat:

(a) că entitatea în cauză îndeplinește cerințele articolului 9; și

(b) în fața autorității de reglementare sau altei autorități competente desemnate de către statul membru, faptul că acordarea certificării nu va pune în pericol siguranța alimentării cu energie a statului membru și a Comunității. În examinarea acestui aspect, autoritatea de reglementare sau altă autoritate competentă desemnată în acest sens ține seama de:

(i) drepturile și obligațiile Comunității față de țara terță în cauză în temeiul dreptului internațional, inclusiv al unui acord încheiat cu una sau mai multe țări terțe la care Comunitatea este parte și în care sunt abordate aspecte legate de siguranța alimentării cu energie;

(ii) drepturile și obligațiile statului membru față de țara terță respectivă, în temeiul acordurilor încheiate cu țara terță respectivă, în măsura în care acestea respectă dreptul comunitar; și

(iii) alte elemente și circumstanțe specifice ale cazului și de țara terță în cauză.

(4) Autoritatea de reglementare notifică fără întârziere Comisiei decizia luată, împreună cu toate informațiile relevante referitoare la aceasta.

(5) Statele membre se asigură că autoritatea de reglementare și/sau autoritatea competentă desemnată menționată la alineatul (3) litera (b), înainte ca autoritatea de reglementare să adopte o decizie cu privire la certificare, solicită un aviz din partea Comisiei cu privire la faptul că:

(a) entitatea respectivă respectă cerințele articolului 9; și

(b) acordarea certificării nu va pune în pericol siguranța alimentării cu energie a Comunității.

(6) Comisia examinează cererea menționată la alineatul (5) de îndată ce o primește. În termen de două luni de la primirea cererii, Comisia transmite avizul său autorității de reglementare naționale sau, în cazul în care cererea a fost înaintată de autoritatea competentă desemnată, către aceasta.

În pregătirea avizului, Comisia poate solicita opiniile agenției, ale statului membru în cauză și ale părților interesate. În cazul în care există o astfel de solicitare din partea Comisiei, termenul de două luni se prelungește cu două luni.

În cazul în care Comisia nu emite un aviz în termenul menționat în primul și al doilea paragraf, se consideră că Comisia nu a ridicat obiecții cu privire la decizia autorității de reglementare.

(7) Atunci când evaluează dacă controlul deținut de o persoană sau de către persoane dintr-una sau mai multe țări terțe pune în pericol siguranța alimentării cu energie a Comunității, Comisia ține seama de:

(a) elementele specifice ale cazului și țara sau țările terțe implicate; și

(b) drepturile și obligațiile dobândite de Comunitate față de țara sau țările terțe în cauză în temeiul dreptului internațional, inclusiv în temeiul unui acord încheiat cu una sau mai multe țări terțe la care Comunitatea este parte și în care sunt abordate aspecte legate de siguranța alimentării.

(8) În termen de două luni după expirarea termenului menționat la alineatul (6), autoritatea de reglementare națională adoptă decizia finală cu privire la certificare. În adoptarea deciziei finale, autoritatea de reglementare națională ține seama în cel mai înalt grad de avizul Comisiei. În orice caz, statele membre au dreptul de a refuza certificarea atunci când acordarea acesteia pune în pericol siguranța alimentării cu energie a statului membru respectiv. În cazul în care statul membru a desemnat o altă autoritate competentă pentru a analiza alineatul (3) litera (b), acesta poate solicita autorității de reglementare națională să adopte decizia finală în conformitate cu evaluarea autorității competente respective. Decizia finală a autorității de reglementare și avizul Comisiei se publică împreună.

(9) Nicio dispoziție a prezentului articol nu aduce atingere dreptului statelor membre de a exercita, în conformitate cu dreptul comunitar, controale naționale legale, pentru a-și proteja interesele legitime de siguranță publică.

(10) Comisia poate adopta linii directoare care să stabilească detaliile procedurii care trebuie urmate în vederea punerii în aplicare a prezentului articol. Măsurile respective, destinate să modifice elemente neesențiale din prezenta directivă prin completarea acesteia, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 50 alineatul (3).

(11) Prezentul articol, cu excepția alineatului (3) litera (a), se aplică de asemenea, statelor membre care fac obiectul unei derogări în temeiul articolului 48.

Articolul 12

Desemnarea operatorilor de înmagazinare și de GNL

Statele membre desemnează sau solicită întreprinderilor din sectorul gazelor naturale care dețin instalații de înmagazinare sau de GNL să desemneze, pentru o perioadă care urmează să fie stabilită de statele membre, luând în considerare eficiența și echilibrul economic, unul sau mai mulți operatori de înmagazinare și de GNL.

Articolul 13

Atribuțiile operatorilor de transport și de sistem, de înmagazinare și/sau de GNL

(1) Fiecare operator de transport și de sistem, de înmagazinare și/sau de GNL:

(a) exploatează, întreține și dezvoltă, în condiții acceptabile din punct de vedere economic, instalații de transport, de înmagazinare și/sau de GNL sigure, fiabile și eficiente, acordând atenția cuvenită protecției mediului;

(b) se abține să facă discriminări între utilizatorii sau categoriile de utilizatori ai sistemului, în special în favoarea întreprinderilor lor conexe;

(c) furnizează celorlalți operatori de transport și de sistem, de înmagazinare, de GNL și/sau de distribuție suficiente informații pentru a se asigura că transportul și înmagazinarea de gaze naturale pot fi realizate în condiții compatibile cu funcționarea eficientă și sigură a sistemului interconectat; și

(d) furnizează utilizatorilor sistemului informațiile de care au nevoie pentru un acces eficient la sistem.

(2) Regulile adoptate de operatorii de transport și de sistem pentru echilibrarea sistemului de transport al gazelor naturale trebuie să fie obiective, transparente și nediscriminatorii, inclusiv regulile de încadrare tarifară a utilizatorilor rețelei în cazul inducerii de dezechilibre în rețea. Condițiile, inclusiv regulile și tarifele, aplicabile prestării acestor servicii de către operatorii de transport și de sistem se stabilesc în mod nediscriminatoriu și ținând seama de costuri, în conformitate cu o metodologie compatibilă cu articolul 40 alineatul (6), și sunt publicate.

(3) Statele membre pot cere operatorilor de transport și de sistem să respecte cerințele minime pentru întreținerea și dezvoltarea sistemului de transport, inclusiv capacitatea de interconectare.

(4) Operatorii de transport și de sistem procură energia pe care o utilizează pentru realizarea activităților lor în conformitate cu proceduri transparente, nediscriminatorii și bazate pe reguli de piață.

Articolul 14

Operatorii de sistem independenți

(1) În cazul în care sistemul de transport aparține unei întreprinderi integrate vertical la … (*), statele membre pot decide să nu aplice articolul 9 alineatul (1) și să desemneze un operator de sistem independent la propunerea proprietarului sistemului de transport. Numirea respectivă se supune aprobării Comisiei.

(2) Statul membru poate aproba și desemna un operator de sistem independent numai în cazul în care:

(a) operatorul candidat a demonstrat că îndeplinește cerințele prevăzute la articolul 9 alineatul (1) literele (b), (c) și (d);

(b) operatorul candidat a demonstrat că dispune de resursele financiare, tehnice, fizice și umane necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor sale în conformitate cu articolul 13;

(c) operatorul candidat și-a asumat angajamentul de a respecta un plan de dezvoltare a rețelei pe zece ani, monitorizat de autoritatea de reglementare;

(*) Data intrării în vigoare a prezentei directive.

(d) proprietarul sistemului de transport și-a demonstrat capacitatea de a respecta obligațiile care îi revin în temeiul alineatului (5). În acest scop, acesta prezintă toate proiectele de contracte cu întreprinderea candidată și cu orice altă entitate relevantă;

(e) operatorul candidat și-a demonstrat capacitatea de a respecta obligațiile care îi revin în temeiul Regulamentului (CE) nr. …/2009, inclusiv cooperarea dintre operatorii de transport și de sistem la nivel european și regional.

(3) Întreprinderile care au fost certificate de autoritatea de reglementare ca îndeplinind cerințele de la articolul 11 și de la articolul 14 alineatul (2) sunt aprobate și desemnate de către statele membre ca operatori de sistem independenți. Se aplică procedura de certificare prevăzută fie la articolul 10 din prezenta directivă și la articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. …/2009, fie la articolul 11 din prezenta directivă.

(4) Fiecare operator de sistem independent răspunde de acordarea și gestionarea accesului terților, inclusiv de colectarea taxelor de acces la rețea și a veniturilor rezultate din gestionarea congestiilor pentru exploatarea, întreținerea și dezvoltarea sistemului de transport, precum și pentru garantarea capacității pe termen lung a sistemului de a satisface cererile rezonabile prin planificarea investițiilor. În ceea ce privește dezvoltarea sistemului de transport, operatorul de sistem independent este responsabil de proiectarea (inclusiv de procedura de autorizare), construcția și darea în exploatare a noii infrastructuri. În acest scop, operatorul de sistem independent acționează ca un operator de transport și de sistem în conformitate cu prezentul capitol. Proprietarii de sistem de transport nu sunt responsabili de acordarea și gestionarea accesului terților și nici de planificarea investițiilor.

(5) În cazul desemnării unui operator de sistem independent, proprietarul sistemului de transport:

(a) asigură pe deplin cooperarea și sprijinul necesare operatorului de sistem independent în vederea îndeplinirii atribuțiilor acestuia, furnizându-i în special toate informațiile relevante;

(b) finanțează investițiile decise de către operatorul de sistem independent și aprobate de către autoritatea de reglementare sau își dă acordul ca acestea să fie finanțate de către orice parte interesată, inclusiv de către operatorul de sistem independent. Măsurile relevante cu privire la finanțare fac obiectul aprobării de către autoritatea de reglementare. Înainte de o astfel de aprobare, autoritatea de reglementare se consultă atât cu proprietarul activelor, cât și cu alte părți interesate;

(c) deține răspunderea privind activele rețelei, cu excepția răspunderii referitoare la atribuțiile operatorului de sistem independent; și

(d) oferă garanții pentru facilitarea finanțării eventualelor extinderi ale rețelei, cu excepția investițiilor pentru care și-a dat acordul să fie finanțate de către orice parte interesată, inclusiv de către operatorul de sistem independent, în temeiul literei (b).

(6) În strânsă cooperare cu autoritatea de reglementare, autoritatea națională competentă în materie de concurență este învestită cu toate competențele necesare pentru a monitoriza în mod eficient respectarea de către proprietarul sistemului de transport a obligațiilor sale în temeiul alineatului (5).

Articolul 15

Separarea proprietarului de sistem de transport de operatorul de înmagazinare

(1) În situația desemnării unui operator de sistem independent, proprietarii de sistem de transport și operatorii de înmagazinare care fac parte din întreprinderi integrate vertical sunt independenți, cel puțin în ceea ce privește forma lor juridică, organizarea și procesul de luare a deciziilor, față de alte activități care nu au legătură cu transportul, distribuția sau înmagazinarea.

Prezentul articol se aplică numai cu privire la instalațiile de înmagazinare care sunt necesare din punct de vedere tehnic și/sau economic pentru furnizarea unui acces eficient la sistem în scopul aprovizionării clienților, în conformitate cu articolul 32.

(2) Pentru a asigura independența proprietarului de sistem de transport și a operatorului de înmagazinare menționați la alineatul (1), se aplică următoarele criterii minime:

(a) persoanele cu funcții de conducere din cadrul proprietarului sistemului de transport și al operatorului de înmagazinare nu fac parte din structurile întreprinderii integrate de gaze naturale, care răspunde, direct sau indirect, de gestionarea curentă a activităților de producție și furnizare a gazelor naturale;

(b) trebuie luate măsuri adecvate pentru a garanta că interesele profesionale ale persoanelor cu funcții de conducere din cadrul proprietarului de sistem de transport și al operatorului de înmagazinare sunt luate în considerare, astfel încât să se asigure faptul că acestea au posibilitatea de a acționa independent;

(c) operatorul de înmagazinare dispune de suficiente competențe de luare a deciziilor, independent de întreprinderea integrată din sectorul gazelor naturale, cu privire la elementele de active necesare pentru exploatarea, întreținerea sau dezvoltarea instalațiilor de înmagazinare. Aceasta nu împiedică existența unor mecanisme de coordonare adecvate care să garanteze protejarea drepturilor de supraveghere economică și cele de supraveghere a gestiunii ale societății-mamă asupra randamentului activelor unei filiale, reglementat indirect în temeiul articolului 40 alineatul (6). În special, prezenta directivă permite societății-mamă să aprobe planul financiar anual al operatorului de înmagazinare sau orice document echivalent și să stabilească limite globale ale nivelului de îndatorare a filialei sale. În schimb, aceasta nu permite societății-mamă să dea instrucțiuni privind gestionarea curentă, nici cu privire la deciziile individuale referitoare la construirea sau modernizarea instalațiilor de înmagazinare, care nu depășesc limitele din planul financiar aprobat sau orice document echivalent; și

(d) proprietarul sistemului de transport și operatorul de înmagazinare stabilesc un program de conformitate, care conține măsurile luate pentru a se garanta că practicile discriminatorii sunt excluse, iar respectarea acestuia este monitorizată în mod adecvat. Programul de conformitate stabilește obligațiile specifice impuse angajaților pentru realizarea obiectivelor respective. Persoana sau organismul care răspunde de monitorizarea programului de conformitate prezintă autorității de reglementare un raport anual cu privire la măsurile luate. Acest raport anual trebuie publicat.

(3) Comisia poate adopta linii directoare pentru a garanta respectarea deplină și efectivă de către proprietarul sistemului de transport și de către operatorul de înmagazinare a dispozițiilor alineatului (2) din prezentul articol. Măsurile respective, destinate să modifice elemente neesențiale din prezenta directivă prin completarea acesteia, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 50 alineatul (3).

Articolul 16

Obligația de confidențialitate a operatorilor de transport și de sistem și a proprietarilor de sistem de transport

(1) Fără a aduce atingere articolului 29 sau oricărei alte obligații legale în materie de dezvăluire a informațiilor, fiecare operator de transport și de sistem și/sau de GNL și fiecare proprietar de sistem de transport păstrează confidențialitatea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial pe care le-au obținut în cursul desfășurării activităților lor și împiedică dezvăluirea discriminatorie de informații referitoare la propriile activități și care ar putea induce avantaje economice. În special, nu divulgă nicio informație sensibilă din punct de vedere comercial către celelalte părți ale întreprinderii decât în cazul în care acest lucru se impune în vederea încheierii unei tranzacții comerciale. În scopul garantării respectării depline a normelor privind separarea informațiilor, statele membre se asigură de asemenea că proprietarul sistemului de transport, inclusiv, în cazul unui operator de sistem combinat, operatorul de distribuție, și partea rămasă din întreprindere nu utilizează servicii comune, de exemplu, nu utilizează un serviciu juridic comun, cu excepția serviciilor pur administrative sau a celor informatice.

(2) În contextul vânzării sau al cumpărării de gaze naturale prin întreprinderi conexe, operatorii de transport și de sistem, de înmagazinare și/sau de GNL nu abuzează de informațiile considerate sensibile din punct de vedere comercial, obținute de la terți în contextul asigurării sau al negocierii accesului la sistem.

CAPITOLUL IV

Operatorul de transport independent

Articolul 17

Active, echipamente, personal și identitate

(1) Operatorii de transport și de sistem sunt echipați cu toate resursele financiare, tehnice, fizice și umane necesare îndeplinirii obligațiilor care le revin în temeiul prezentei directive și desfășurării activității de transport al gazelor naturale, în special:

(a) activele necesare pentru activitatea de transport al gazelor naturale, inclusiv sistemului de transport, se află în proprietatea operatorului de transport și de sistem;

(b) personalul necesar pentru activitatea de transport al gazelor naturale, inclusiv pentru îndeplinirea tuturor sarcinilor din cadrul întreprinderii, este angajat de operatorul de transport și de sistem;

(c) este interzisă închirierea de personal și prestarea de servicii de către și către orice parte a întreprinderii integrate vertical. Un operator de transport și de sistem poate, cu toate acestea, să furnizeze servicii întreprinderilor integrate vertical, atâta timp cât:

(i) prin furnizarea serviciilor nu sunt discriminați utilizatorii de sistem, serviciile sunt disponibile tuturor utilizatorilor de sistem în aceleași condiții și nu restricționează, denaturează sau împiedică concurența în domeniul producției sau furnizării de energie și

(ii) condițiile de furnizare a serviciilor respective sunt aprobate de autoritatea de reglementare;

(d) fără a aduce atingere deciziilor organismului de supraveghere prevăzut la articolul 20, întreprinderea integrată vertical pune la dispoziția operatorului de transport și de sistem, în timp util, resurse financiare adecvate pentru viitoare proiecte de investiții și/sau pentru înlocuirea activelor existente, în urma unei cereri adecvate din partea operatorului de transport și de sistem.

(2) Activitatea de transport al gazelor naturale include cel puțin următoarele sarcini, pe lângă cele enumerate la articolul 13:

(a) reprezentarea operatorului de transport și de sistem și contactele cu terții și cu autoritățile de reglementare;

(b) reprezentarea operatorului de transport și de sistem în cadrul Rețelei europene a operatorilor de transport și de sistem de gaze naturale („ENTSO de gaze”);

(c) acordarea și gestionarea accesului terților în mod nediscriminatoriu între utilizatorii sau categoriile de utilizatori ai sistemului;

(d) colectarea tuturor tarifelor aferente sistemului de transport, inclusiv a tarifelor de acces la rețea, a tarifelor pentru serviciile de sistem necesare echilibrării sistemului, precum prelucrarea gazelor naturale, cumpărarea de servicii (costurile cu echilibrarea, cumpărarea de energie pentru acoperirea pierderilor în rețea);

(e) exploatarea, întreținerea și dezvoltarea unui sistem de transport sigur, eficace și eficient din punct de vedere economic;

(f) planificarea investițiilor care să asigure capacitatea pe termen lung a sistemului de a face față cererilor rezonabile și de a garanta siguranța alimentării;

(g) instituirea de asociații în participațiune adecvate, inclusiv cu unul sau mai mulți operatori de transport și de sistem, de schimburi de energie și cu ceilalți actori relevanți, în cadrul obiectivelor de dezvoltare a creării de piețe regionale sau de facilitare a procesului de liberalizare; și

(h) toate serviciile aferente întreprinderii, inclusiv cele juridice, de contabilitate și informatice.

(3) Operatorii de transport și de sistem sunt organizați sub forma juridică a unei societăți cu răspundere limitată, în conformitate cu articolul 1 din Directiva 68/151/CEE a Consiliului ([1]).

([1]) Prima directivă 68/151/CEE a Consiliului din 9 martie 1968 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în înțelesul articolului 58 al doilea paragraf din tratat, pentru protejarea intereselor asociaților sau terților (JO L 65, 14.3.1968, p. 8).

(4) Operatorul de transport și de sistem nu creează, prin identitatea sa corporativă, comunicarea, imaginea de marcă și spațiul său, confuzii cu privire la identitatea separată a întreprinderii integrate vertical sau a oricărei părți a acesteia.

(5) Operatorul de transport și de sistem nu împarte sistemele sau echipamentele informatice, spațiile fizice și sistemele de acces securizat cu nicio parte a întreprinderii integrate vertical și nici nu folosește aceeași consultanți sau contractanți externi pentru sistemele sau echipamentele informatice și pentru sistemele de acces securizate.

(6) Conturile operatorului de transport și de sistem sunt auditate de către un auditor diferit de cel care auditează întreprinderea integrată vertical sau oricare parte a acesteia.

Articolul 18

Independența operatorului de transport și de sistem

(1) Fără a aduce atingere deciziilor organismului de supraveghere instituit în temeiul articolului 20, operatorul de transport și de sistem are:

(a) dreptul efectiv de a lua decizii, în mod independent față de întreprinderea integrată vertical, cu privire la activele necesare pentru exploatarea, întreținerea sau dezvoltarea sistemului de transport; și

(b) dreptul de a obține finanțare pe piețele de capital, în special prin împrumuturi și aport de capital.

(2) Operatorul de transport și de sistem acționează în permanență astfel încât să se asigure că dispune de resursele necesare în vederea desfășurării activității de transport în mod corespunzător și eficient și a dezvoltării și menținerii unui sistem de transport eficient, sigur și economic.

(3) Filialele întreprinderii integrate vertical care desfășoară activități de producție sau furnizare nu dețin participații directe sau indirecte la operatorul de transport și de sistem. Operatorul de transport și de sistem nu deține nicio participație directă sau indirectă la nicio filială a întreprinderii integrate vertical care desfășoară activități de producție sau furnizare și nici nu primește dividende sau alte beneficii financiare de la filiala în cauză.

(4) Structura generală de conducere și statutul operatorului de transport și de sistem asigură independența efectivă a operatorului de transport și de sistem, în conformitate cu prezentul capitol. Întreprinderea integrată vertical nu determină, în mod direct sau indirect, comportamentul concurențial al operatorului de transport și de sistem în ceea ce privește activitățile curente ale acestuia și de gestionare a rețelei sau cu privire la activitățile necesare pentru elaborarea planului de dezvoltare a rețelei pe zece ani, întocmit în temeiul articolului 22.

(5) În îndeplinirea atribuțiilor prevăzute la articolul 13 și la articolul 17 alineatul (2) din prezenta directivă și în conformitate cu articolul 13 alineatul (1), articolul 14 alineatul (1) litera (a), articolul 16 alineatele (2), (3) și (5), articolul 18 alineatul (6) și articolul 21 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. …/2009, operatorii de transport și de sistem nu fac discriminări între diferite persoane și entități și nu restricționează, denaturează sau împiedică concurența în domeniul producerii sau furnizării de energie.

(6) Orice relații comerciale și financiare între întreprinderea integrată vertical și operatorul de transport și de sistem, inclusiv împrumuturile acordate de operatorul de transport și de sistem întreprinderii integrate vertical, respectă condițiile pieței. Operatorul de transport și de sistem păstrează date detaliate privind astfel de relații comerciale sau financiare și le pune la dispoziția autorității de reglementare, la cererea acesteia.

(7) Operatorul de transport și de sistem prezintă autorității de reglementare, în vederea aprobării, toate acordurile comerciale și financiare încheiate cu întreprinderea integrată vertical.

(8) Operatorul de transport și de sistem informează autoritatea de reglementare cu privire la resursele financiare menționate la articolul 17 alineatul (1) litera (d), disponibile pentru proiecte de investiții viitoare și/sau pentru înlocuirea activelor existente.

(9) Întreprinderile integrate vertical se abțin de la orice acțiune care ar împiedica sau prejudicia respectarea, de către operatorul de transport și de sistem, a obligațiilor prevăzute în prezentul capitol și nu solicită operatorului de transport și de sistem să ceară permisiunea de la întreprinderea integrată vertical în vederea îndeplinirii obligațiilor respective.

(10) O întreprindere certificată de autoritatea de reglementare ca respectând cerințele prezentului capitol este autorizată și desemnată operator de transport și de sistem de către statul membru respectiv. Se aplică procedura de certificare prevăzută fie la articolul 10 din prezenta directivă și la articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. …/2009, fie la articolul 11 din prezenta directivă.

Articolul 19

Independența personalului și a conducerii operatorului de transport și de sistem

(1) Decizia privind numirea, prelungirea mandatului, condițiile de lucru inclusiv remunerația și încetarea mandatului persoanelor cu funcții de conducere și/sau membrii organelor administrative ale operatorului de transport și de sistem este adoptată de către organismul de supraveghere al operatorului de transport și de sistem numit în conformitate cu articolul 20.

(2) Autorității de reglementare i se notifică identitatea și condițiile privind termenul, durata și încheierea mandatului persoanelor desemnate de organismul de supraveghere în vederea numirii sau prelungirii mandatului, în calitate de persoane cu funcții executive și/sau membri ai organelor administrative ale operatorului de transport și de sistem, precum și motivele oricărei decizii propuse de încetare a mandatului în cauză. Respectivele condiții și decizii menționate la alineatul (1) dobândesc caracter obligatoriu numai dacă în termen de trei săptămâni de la notificare, autoritatea de reglementare nu a ridicat obiecții.

Autoritatea de reglementare poate ridica obiecții privind deciziile menționate la alineatul (1), în cazul:

(a) unor îndoieli serioase survenite cu privire la independența profesională a unei persoane cu funcție de conducere numite și/sau a unui membru al organelor administrative numit; sau

(b) încheierii premature a unui mandat, dacă există îndoieli cu privire la justificarea încheierii premature.

(3) Nicio poziție sau responsabilitate profesională, interes sau relație de afaceri, de ordin direct sau indirect, cu întreprinderea integrată vertical, cu vreo parte a acesteia sau cu acționarii care dețin controlul asupra acesteia, cu excepția operatorului de transport și de sistem nu trebuie să fie deținută pe o perioadă de trei ani înainte de numirea persoanelor cu funcții de conducere și/sau a membrilor organelor administrative ale operatorului de transport și de sistem cărora li se aplică prezentul paragraf.

Primul paragraf se aplică majorității persoanelor cu funcții de conducere și/sau membrilor organelor administrative ale operatorului de transport și de sistem.

Persoanele cu funcții de conducere și/sau membrii organismelor administrative ale operatorului de transport și de sistem care nu fac obiectul dispozițiilor prevăzute la primul paragraf nu trebuie să fi exercitat nicio activitate de conducere sau vreo altă activitate relevantă în întreprinderea integrată vertical pentru o perioadă de cel puțin șase luni înaintea numirii acestora.

(4) Persoanele cu funcții de conducere și/sau membrii organelor administrative, precum și angajații operatorului de transport și de sistem nu dețin nicio poziție sau responsabilitate profesională, interes sau relație de afaceri, de ordin direct sau indirect, cu vreo altă parte a întreprinderii integrate vertical sau cu acționarii majoritari ai acesteia.

(5) Persoanele cu funcții de conducere și/sau membrii organelor administrative, precum și angajații operatorului de transport și de sistem nu dețin niciun interes și nu primesc niciun beneficiu financiar, de ordin direct sau indirect, de la vreo parte a întreprinderii integrate vertical cu excepția operatorului de transport și de sistem. Remunerația acestora nu depinde de activitățile sau rezultatele întreprinderii integrate vertical, cu excepția operatorului de transport și de sistem.

(6) Pentru orice plângeri din partea persoanelor cu funcții de conducere și/sau a membrilor organelor administrative ale operatorului de transport și de sistem împotriva încetării premature a mandatelor lor le este garantat dreptul efectiv de a introduce o cale de atac la autoritatea de reglementare.

(7) După încetarea mandatului deținut în cadrul operatorului de transport și de sistem, persoanele cu funcții de conducere și/sau membrii organelor administrative ale acestuia nu au dreptul să dețină, timp de patru ani, nicio poziție sau responsabilitate profesională, interes sau relație de afaceri, de ordin direct sau indirect, cu orice parte a întreprinderii integrate vertical, cu excepția operatorului de transport și de sistem, sau cu acționarii majoritari ai întreprinderii integrate vertical.

(8) Alineatul (3) al doilea paragraf și alineatul (7) se aplică tuturor persoanelor cu funcții executive de conducere și celor care sunt direct subordonate acestora cu privire la chestiuni legate de exploatarea, întreținerea sau dezvoltarea rețelei.

Articolul 20

Organismul de supraveghere

(1) Operatorul de transport și de sistem deține un organism de supraveghere responsabil cu luarea deciziilor susceptibile de a avea un impact major asupra valorii activelor acționarilor din cadrul operatorului de transport și de sistem, în special a deciziilor privind aprobarea planurilor financiare anuale și pe termen lung, a nivelului de îndatorare a operatorului de transport și de sistem și a dividendelor distribuite acționarilor. Deciziile care fac parte din competența organismului de supraveghere le exclud pe cele care nu sunt legate de activitățile curente ale operatorului de transport și de sistem și de gestionarea rețelei, și de activitățile necesare pentru elaborarea planului de dezvoltare a rețelei pe zece ani, întocmit în temeiul articolului 22.

(2) Organismul de supraveghere este compus din membri reprezentând întreprinderea integrată vertical, din membri reprezentând acționarii terți și, în cazurile prevăzute de legislația pertinentă a unui stat membru, din membri reprezentând alți factori interesați, precum angajații operatorului de transport și de sistem.

(3) Articolul 19 alineatul (2) primul paragraf, articolul 19 alineatul (3) primul paragraf și articolul 19 alineatele (4)-(7) se aplică cel puțin unei jumătăți a membrilor organismului de supraveghere minus unul.

Articolul 19 alineatul (2) al doilea paragraf litera (a) se aplică tuturor membrilor organismului de supraveghere.

Articolul 21

Programul de conformitate și agentul de conformitate

(1) Statele membre asigură faptul că operatorii de transport și de sistem stabilesc și pun în aplicare un program de conformitate care definește măsurile adoptate în vederea excluderii posibilităților de comportament discriminatoriu, și asigură monitorizarea adecvată a respectării acestui program. Programul de conformitate stabilește obligațiile specifice impuse angajaților pentru realizarea obiectivelor respective. Programul este supus aprobării autorității de reglementare. Fără a aduce atingere competențelor autorității de reglementare naționale, respectarea programului este monitorizată independent de către agentul de conformitate.

(2) Agentul de conformitate este numit de către organismul de supraveghere. Agentul de conformitate poate fi o persoană fizică sau juridică. Articolul 19 alineatele (2)-(7) se aplică agentului de conformitate. Autoritatea de reglementare poate ridica obiecții cu privire la numirea unui agent de conformitate, din motive de lipsă de independență sau de capacitate profesională.

(3) Agentul de conformitate are următoarele atribuții:

(a) monitorizarea punerii în aplicare a programului de conformitate;

(b) elaborarea unui raport anual care stabilește măsurile luate în vederea punerii în aplicare a programului de conformitate și prezentarea acestuia către autoritatea de reglementare;

(c) raportarea către organismul de supraveghere și emiterea de recomandări privind respectarea programului de conformitate și a punerii în aplicare a acestuia;

(d) notificarea autorității de reglementare cu privire la orice încălcare gravă a punerii în aplicare a programului de conformitate; și

(e) raportarea către autoritatea de reglementare cu privire la orice relații comerciale și financiare dintre întreprinderea integrată vertical și operatorul de transport și de sistem.

(4) Agentul de conformitate prezintă autorității de reglementare deciziile propuse cu privire la planul de investiții sau la investițiile individuale din cadrul rețelei. Acest lucru are loc cel târziu în momentul prezentării deciziilor în cauză organismului de supraveghere de către conducere și/sau organul administrativ competent.

(5) În cazul în care întreprinderea integrată vertical, în cadrul adunării generale sau prin votul membrilor organismului de supraveghere pe care i-a numit, a împiedicat adoptarea unei decizii în scopul de a împiedica sau a întârzia investițiile în rețele, agentul de conformitate raportează acest lucru autorității de reglementare.

(6) Condițiile care reglementează mandatul sau condițiile de muncă ale agentului de conformitate sunt supuse aprobării autorității de reglementare și asigură independența agentului de conformitate.

(7) Agentul de conformitate raportează cu regularitate, fie verbal, fie în scris, autorității de reglementare și are dreptul de a raporta cu regularitate, fie verbal, fie în scris, consiliului de supraveghere al operatorului de transport și de sistem.

(8) Agentul de conformitate poate participa la toate reuniunile organelor de conducere sau administrative ale operatorului de transport și de sistem, și la cele ale organismului de supraveghere și ale adunării generale. Agentul de conformitate participă la toate reuniunile care privesc următoarele chestiuni:

(a) condițiile de acces la rețea, astfel cum sunt stabilite în Regulamentul (CE) nr. …/2009 al Consiliului, în special în privința tarifelor, a serviciilor de acces ale terților părți, a alocării capacității și a gestionării congestiilor, a transparenței, a echilibrării și a pieților secundare;

(b) proiectele efectuate în scopul de a exploata, întreține și dezvolta sistemul de transport, inclusiv investițiile pentru noile conexiuni de transport, pentru extinderea capacității și pentru optimizarea capacității actuale;

(c) cumpărarea sau vânzarea de energie necesare pentru exploatarea sistemului de transport.

(9) Agentul de conformitate monitorizează respectarea articolului 16 de către operatorul de transport și de sistem.

(10) Agentul de conformitate dispune de acces la toate datele pertinente, la sediile operatorului de transport și de sistem și la toate informațiile necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor sale.

(11) În urma aprobării prealabile a autorității de reglementare, organismul de supraveghere poate să îl revoce pe agentul de conformitate.

(12) Agentul de conformitate are acces la sediile operatorului de transport și de sistem fără a fi necesară anunțarea prealabilă.

Articolul 22

Dezvoltarea rețelei și a competențelor pentru a adopta decizii privind investițiile

(1) În fiecare an, operatorii de transport și de sistem prezintă autorității de reglementare un plan de dezvoltare a rețelei prevăzut pentru zece ani bazat pe oferta și cererea actuală și pe previziunile de ofertă și de cerere, după consultarea prealabilă cu toți factorii interesați. Planul conține măsuri eficiente pentru a garanta caracterul adecvat al sistemului și siguranța alimentării.

(2) În special, planul de dezvoltare a rețelei prevăzut pentru zece ani trebuie:

(a) să indice operatorilor pieței principalele infrastructuri de transport care trebuie să fie construite sau modernizate în următorii zece ani;

(b) să conțină toate investițiile deja decise și să identifice noi investiții care trebuie să fie efectuate în următorii zece ani; și

(c) să prevadă un interval de timp pentru toate proiectele de investiții.

(3) Atunci când elaborează planul de dezvoltare a rețelei pe zece ani, operatorul de transport și de sistem trebuie să formuleze ipoteze rezonabile privind evoluția producției, a furnizării, a consumului și a schimburilor cu alte țări, luând în considerare planurile de investiții privind rețelele regionale și la nivel comunitar, precum și planurile de investiții privind instalațiile de înmagazinare și de regazeificare a GNL.

(4) Autoritatea de reglementare consultă toți utilizatorii de sistem, actuali sau potențiali, privind planul de dezvoltare a rețelei prevăzut pentru zece ani, în mod deschis și transparent. Persoanelor fizice sau întreprinderilor care revendică statutul de utilizatori potențiali de sistem li se poate solicita să dovedească aceste revendicări. Autoritatea de reglementare publică rezultatul procesului de consultare, în special în privința a unor posibile necesități de investiții.

(5) Autoritatea de reglementare evaluează dacă planul de dezvoltare a rețelei prevăzut pentru zece ani abordează toate necesitățile de investiții identificate pe parcursul procesului de consultare, și dacă este conform cu planul fără caracter obligatoriu de dezvoltare a rețelei la nivel comunitar, prevăzut pentru zece ani, menționat la articolul 8 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. …/2009. În cazul în care există îndoieli cu privire la conformitatea planului cu planul fără caracter obligatoriu de dezvoltare a rețelei la nivel european, prevăzut pentru zece ani, autoritatea de reglementare consultă agenția. Autoritatea de reglementare poate solicita operatorului de transport și de sistem să își modifice planul.

(6) Autoritatea de reglementare monitorizează și evaluează punerea în aplicare a planului de dezvoltare a rețelei prevăzut pentru zece ani.

(7) În situațiile în care operatorul de transport și de sistem, din rațiuni diferite de rațiunile imperioase, asupra cărora nu deține niciun control, nu execută o investiție, care, în conformitate cu planul de dezvoltare a rețelei prevăzut pentru zece ani, trebuia executată în următorii trei ani, statele membre se asigură că autoritatea de reglementare are obligația să adopte cel puțin una dintre următoarele măsuri pentru a garanta executarea investiției în cauză dacă investiția este încă relevantă pe baza celui mai recent plan de dezvoltare a rețelei pe zece ani:

(a) să solicite operatorului de transport și de sistem să execute investiția în cauză sau,

(b) să organizeze o procedură de ofertare privind investiția în cauză, deschisă tuturor investitorilor,

(c) să oblige operatorul de transport și de sistem să accepte o majorare de capital pentru a finanța investițiile necesare și a permite unor investitori independenți să participe la capital.

În cazul în care autoritatea de reglementare a recurs la competențele sale prevăzute la litera (b) din primul paragraf, aceasta poate obliga operatorul de transport și de sistem să accepte una sau mai multe dintre următoarele măsuri:

(a) finanțarea de către o parte terță,

(b) construirea de către o parte terță,

(c) formarea noilor active în cauză de către operator însuși,

(d) exploatarea noului activ de către operator însuși.

Operatorul de transport și de sistem furnizează investitorilor toate informațiile necesare pentru realizarea investiției, conectează noile active la rețeaua de transport și, în general, depune toate eforturile pentru a facilita punerea în aplicare a proiectului de investiții.

Măsurile relevante cu privire la finanțare fac obiectul aprobării de către autoritatea de reglementare.

(8) În cazul în care autoritatea de reglementare a recurs la competențele sale prevăzute la alineatul (7) primul paragraf, costurilor respectivelor investiții intră sub incidența reglementărilor relevante privind tarifele.

Articolul 23

Competențe decizionale privind racordarea instalațiilor de înmagazinare, a instalațiilor de regazeificare a GNL și a clienților industriali la sistemul de transport

(1) Operatorii de transport și de sistem stabilesc și publică proceduri și tarife transparente și eficiente pentru o conectare nediscriminatorie a instalațiilor de înmagazinare, a instalațiilor de regazeificare a GNL și a clienților industriali la sistemul de transport. Procedurile respective sunt supuse aprobării autorității de reglementare.

(2) Operatorilor de transport și de sistem nu li se permite să refuze conectarea unei noi instalații de înmagazinare, a unei instalații de regazeificare a GNL sau a unui client industrial prin invocarea unor viitoare limitări posibile ale capacităților de rețea disponibile sau a costurilor suplimentare ocazionate de creșterea necesară a capacității. Operatorul de transport și de sistem este obligat să asigure o capacitate de intrare și de ieșire suficiente pentru noua conectare.

CAPITOLUL V

Distribuție și aprovizionare

Articolul 24

Desemnarea operatorilor de distribuție

Statele membre desemnează sau solicită întreprinderilor care dețin în proprietate sau răspund de sisteme de distribuție să desemneze, pentru o perioadă ce urmează să fie stabilită de statele membre, luând în considerare eficiența și echilibrul economic, unul sau mai mulți operatori de distribuție și iau măsuri pentru ca operatorii respectivi să acționeze în conformitate cu dispozițiile articolelor 25, 26 și 27.

Articolul 25

Atribuțiile operatorilor de distribuție

(1) Fiecare operator de distribuție exploatează, întreține și dezvoltă, în condiții eficiente din punct de vedere economic, un sistem sigur, fiabil și eficient, acordând atenția cuvenită protecției mediului.

(2) Indiferent de situație, operatorul de distribuție nu trebuie să facă discriminări între utilizatorii sau categoriile de utilizatori de sistem, în special în favoarea întreprinderilor lor conexe.

(3) Fiecare operator de distribuție furnizează celorlalți operatori de distribuție, de transport, de GNL și/sau de înmagazinare suficiente informații pentru a asigura că transportul și înmagazinarea de gaze naturale pot fi realizate în condiții compatibile cu funcționarea eficientă și sigură a sistemului interconectat.

(4) Operatorul de distribuție furnizează informațiile necesare utilizatorilor sistemului pentru accesul eficient la sistem.

(5) Atunci când un operator de distribuție răspunde de echilibrarea sistemului de distribuție a gazelor naturale, regulile adoptate de el în acest scop sunt obiective, transparente și nediscriminatorii, inclusiv regulile de încadrare tarifară a utilizatorilor sistemului în cazul unui dezechilibru în rețea. Condițiile, inclusiv regulile și tarifele, aplicabile prestării acestor servicii de către operatorii de distribuție se stabilesc în mod nediscriminatoriu și ținând seama de costuri, în conformitate cu o metodologie compatibilă cu articolul 40 alineatul (6), și sunt publicate.

Articolul 26

Separarea operatorilor de distribuție

(1) În cazul în care face parte dintr-o întreprindere integrată vertical, operatorul de distribuție este independent, cel puțin în ceea ce privește forma sa juridică, organizarea și procesul decizional, față de alte activități care nu au legătură cu distribuția. Aceste reguli nu trebuie să creeze obligația separării proprietății activelor sistemului de distribuție, pe de o parte, de întreprinderea integrată vertical, pe de altă parte.

(2) Pe lângă cerințele prevăzute la alineatul (1), în cazul în care operatorul de distribuție face parte dintr-o întreprindere integrată vertical, acesta este independent, în ceea ce privește organizarea și procesul decizional, de celelalte activități care nu au legătură cu distribuția. Pentru a asigura această independență, se aplică următoarele criterii minime:

(a) persoanele cu funcții de conducere din cadrul operatorului de distribuție nu trebuie să facă parte din structurile întreprinderii integrate din sectorul gazelor naturale care răspunde, direct sau indirect, de gestionarea cotidiană a activităților de producție, transport și furnizare a gazelor naturale;

(b) trebuie luate măsuri adecvate pentru a se asigura că interesele profesionale ale persoanelor cu funcții de conducere din cadrul operatorului de distribuție sunt luate în considerare într-un mod care să le permită să acționeze total independent;

(c) operatorul de distribuție trebuie să dispună de competențe efective de luare a deciziilor, independent de întreprinderea integrată din sectorul gazelor naturale, cu privire la elementele de active necesare pentru exploatarea, întreținerea și dezvoltarea rețelei. Pentru a îndeplini aceste atribuții, operatorul de distribuție are la dispoziție resursele necesare, inclusiv resursele umane, tehnice, financiare și fizice. Aceasta nu ar trebui să împiedice existența unor mecanisme de coordonare adecvate care să asigure că sunt protejate drepturile societății-mamă de supraveghere economică și cele de supraveghere a gestionării, în ceea ce privește rentabilitatea activelor unei filiale, reglementate indirect în conformitate cu articolul 40 alineatul (6). În special, această prevedere permite societății-mamă să aprobe planul financiar anual sau orice instrument echivalent al operatorului de distribuție și să stabilească limitele generale ale nivelului de îndatorare a filialei sale. În schimb, această dispoziție nu permite societății-mamă să dea instrucțiuni cu privire la operațiunile curente, nici cu privire la deciziile individuale referitoare la construirea sau modernizarea conductelor de distribuție, care nu depășesc condițiile stabilite în planul financiar aprobat sau în oricare alt instrument echivalent;

(d) operatorul de distribuție stabilește un program de conformitate, care conține măsurile luate pentru a garanta excluderea practicilor discriminatorii, și asigură monitorizarea adecvată a respectării acestui program. Programul de conformitate prevede obligațiile specifice impuse angajaților pentru realizarea acestui obiectiv. Persoana sau organismul care răspunde de monitorizarea programului de conformitate, agentul de conformitate al operatorului de distribuție, prezintă autorității de reglementare menționate la articolul 38 alineatul (1) un raport anual cu privire la măsurile adoptate, care se publică. Agentul de conformitate al operatorului de distribuție este complet independent și are acces la toate informațiile operatorului de distribuție sau ale oricărei întreprinderi afiliate, care sunt necesare în vederea îndeplinirii sarcinii sale.

(3) În cazul în care operatorul de distribuție face parte dintr-o întreprindere integrată vertical, statele membre se asigură că activitățile respectivului operator sunt monitorizate, astfel încât acesta să nu poată profita de pe urma integrării sale verticale pentru a denatura concurența. În special, operatorii de distribuție integrați vertical nu trebuie, în activitățile lor de comunicare și de publicitate, să creeze confuzie cu privire la identitatea separată a sucursalei furnizoare din cadrul întreprinderii integrate vertical.

(4) Statele membre pot decide să nu aplice alineatele (1), (2) și (3) întreprinderilor integrate din sectorul gazelor naturale care alimentează mai puțin de 100 000 de clienți racordați.

Articolul 27

Obligația de confidențialitate a operatorilor de distribuție

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 29 sau oricărei altei obligații privind divulgarea de informații, fiecare operator de distribuție păstrează confidențialitatea asupra informațiilor sensibile din punct de vedere comercial obținute pe durata derulării activităților sale și împiedică divulgarea în mod discriminatoriu a informațiilor referitoare la propriile sale activități care pot fi avantajoase din punct de vedere comercial.

(2) În contextul vânzării sau al cumpărării de gaze naturale prin întreprinderi conexe, operatorii de distribuție nu abuzează de informațiile considerate sensibile din punct de vedere comercial, obținute de la terți în contextul asigurării sau negocierii accesului la sistem.

Articolul 28

Operatorul de sistem combinat

Articolul 26 alineatul (1) nu aduce atingere funcționării unui operator de sistem combinat de transport, de GNL, de înmagazinare și de distribuție cu condiția ca acest operator să respecte dispozițiile articolului 9 alineatul (1) sau ale articolului 14 și dispozițiile articolului 15 sau ale capitolului IV sau să intre sub incidența articolului 48 alineatul (6).

CAPITOLUL VI

Separarea contabilă și transparența evidențelor contabile

Articolul 29

Dreptul de acces la evidențele contabile

(1) Statele membre sau orice autoritate competentă desemnată de acestea, inclusiv autoritățile de reglementare menționate la articolul 38 alineatul (1) și autoritățile de soluționare a litigiilor menționate la articolul 33 alineatul (3), au drept de acces la conturile întreprinderilor din sectorul gazelor naturale în conformitate cu articolul 30, în măsura în care acest lucru este necesar pentru îndeplinirea misiunii lor.

(2) Statele membre sau orice autoritate competentă desemnată de acestea, inclusiv autoritățile de reglementare menționate la articolul 38 alineatul (1) și autoritățile de soluționare a litigiilor, păstrează confidențialitatea asupra informațiilor sensibile din punct de vedere comercial. Statele membre pot prevedea dezvăluirea acestor informații în cazul în care acest lucru este necesar pentru a permite autorităților competente să își exercite funcțiile.

Articolul 30

Separarea contabilă

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că respectivele conturi ale întreprinderilor din sectorul gazelor naturale sunt ținute în conformitate cu dispozițiile alineatelor (2)-(5) din prezentul articol. În cazul în care întreprinderile din sectorul gazelor naturale beneficiază de o derogare de la prezenta dispoziție pe baza articolului 48 alineatele (2) și (4), acestea trebuie să își țină cel puțin conturile interne în conformitate cu prezentul articol.

(2) Întreprinderile din sectorul gazelor naturale, indiferent de forma de proprietate sau de regimul juridic, întocmesc, prezintă spre auditare și publică rapoartele contabile anuale, în conformitate cu normele naționale referitoare la conturile anuale ale societăților cu răspundere limitată, adoptate în conformitate cu cea de-a patra Directivă a Consiliului 78/660/CEE din 25 iulie 1978, în temeiul articolului 44 alineatul (2) litera (g) (*) din tratat, privind conturile anuale ale anumitor tipuri de societăți ([1]).

Întreprinderile care, din punct de vedere juridic, nu sunt obligate să își publice conturile anuale păstrează la sediul lor social o copie a acestora, pusă la dispoziția publicului.

(3) În sistemul lor de contabilitate internă, întreprinderile din sectorul gazelor naturale țin conturi separate pentru fiecare din activitățile de transport, distribuție, GNL și înmagazinare, cum li s-ar cere să facă dacă respectivele activități ar fi realizate de întreprinderi separate, în vederea evitării discriminării, a subvenționării încrucișate și a denaturării concurenței. De asemenea, acestea țin conturi, care pot fi consolidate, pentru alte activități din sectorul gazelor naturale, care nu sunt legate de transport, distribuție, GNL și înmagazinare. Până la 1 iulie 2007, întreprinderile țin conturi separate pentru activitățile de furnizare către clienții eligibili și pentru activitățile de furnizare către clienții neeligibili. Veniturile rezultate din deținerea în proprietate a rețelei de transport sau de distribuție trebuie specificate în conturi. După caz, acestea țin conturi consolidate pentru alte activități din afara sectorului de gaze naturale. Conturile interne cuprind un bilanț și un cont de profit și de pierderi pentru fiecare activitate în parte.

(4) Auditul menționat la alineatul (2) trebuie să verifice, în special, ca obligația de evitare a discriminării și a subvențiilor încrucișate, în temeiul alineatului (3), să fie respectată.

(5) În contabilitatea lor internă, întreprinderile precizează, regulile de alocare a activului și pasivului, a cheltuielilor și veniturilor, precum și a pierderilor, fără a aduce atingere normelor contabile aplicabile la nivel național, pe care le aplică la întocmirea conturilor separate prevăzute la alineatul (3). Regulile interne respective pot fi modificate numai în cazuri excepționale. Astfel de modificări trebuie să fie menționate și justificate în mod corespunzător.

(6) Conturile anuale indică, în anexă, orice tranzacție de o anumită importanță, realizată cu întreprinderile conexe.

(*) Titlul Directivei 78/660/CEE a fost adaptat luând în considerare renumerotarea articolelor din Tratatul de instituire a Comunității Europene în conformitate cu articolul 12 din Tratatul de la Amsterdam; trimiterea inițială era la articolul 54 alineatul (3) litera (g).

([1]) JO L 222, 14.8.1978, p. 11.

CAPITOLUL VII

Organizarea accesului la sistem

Articolul 31

Accesul terților

(1) Statele membre asigură punerea în aplicare a unui sistem de acces al terților la sistemul de transport și de distribuție și la instalațiile de GNL, pentru toți clienții eligibili, inclusiv întreprinderile de furnizare. Acest sistem, bazat pe tarife publicate, trebuie aplicat în mod obiectiv și fără discriminare între utilizatorii rețelei. Statele membre trebuie să se asigure că aceste tarife sau metodologiile care stau la baza calculării lor sunt aprobate, înainte de intrarea lor în vigoare în conformitate cu articolul 40, de o autoritate de reglementare menționată la articolul 38 alineatul (1) și că aceste tarife și metodele de calcul, în cazul în care se aprobă numai metodele de calcul, sunt publicate înainte de intrarea lor în vigoare.

(2) Operatorii de transport și de sistem trebuie, după caz și în cadrul realizării activităților lor, inclusiv în ceea ce privește transportul transfrontalier, să aibă acces la rețeaua altor operatori de transport și de sistem.

(3) Dispozițiile prezentei directive nu trebuie să împiedice încheierea contractelor pe termen lung, în măsura în care acestea respectă normele comunitare în materie de concurență.

Articolul 32

Accesul la instalațiile de înmagazinare

(1) Pentru organizarea accesului la instalațiile de înmagazinare și la stocarea în conductă atunci când este necesar din punct de vedere tehnic și/sau economic pentru asigurarea unui acces eficient la sistem pentru aprovizionarea clienților, precum și pentru organizarea accesului la serviciile de sistem, statele membre pot opta pentru una din procedurile menționate la alineatele (3) și (4). Aceste proceduri sunt puse în aplicare în conformitate cu criterii obiective, transparente și nediscriminatorii. Statele membre definesc și publică criteriile în conformitate cu care se stabilește dacă accesul la instalațiile de înmagazinare și de stocare în conductă este necesar, din punct de vedere tehnic și/sau comercial, pentru furnizarea unui acces eficient la sistem în vederea aprovizionării clienților. Statele membre fac publică sau impun operatorilor de înmagazinare și operatorilor de transport și de sistem să facă publică lista instalațiilor de înmagazinare sau a părților din aceste instalații, precum și a conductelor oferite în temeiul diferitelor proceduri prevăzute la alineatele (3) și (4).

(2) Dispozițiile alineatului (1) nu se aplică serviciilor de sistem și înmagazinării temporare care sunt legate de instalațiile de GNL și care sunt necesare pentru procesul de regazeificare GNL și pentru livrarea ulterioară către sistemul de transport.

(3) În cazul accesului negociat, statele membre adoptă măsurile necesare pentru a permite întreprinderilor din sectorul gazelor naturale și clienților eligibili, fie din interiorul, fie din exteriorul teritoriului acoperit de sistemul interconectat, să negocieze accesul la instalațiile de înmagazinare sau la stocarea în conductă atunci când este necesar din punct de vedere tehnic și/sau economic pentru asigurarea unui acces eficient la sistem, precum și pentru organizarea accesului la alte servicii de sistem. Părțile contractante sunt obligate să negocieze de bună credință accesul la instalațiile de înmagazinare, de stocare în conductă și la alte servicii de sistem.

Contractele de acces la instalațiile de înmagazinare, stocare în conductă și alte servicii de sistem se negociază cu operatorul respectiv de înmagazinare sau cu întreprinderile respective din sectorul gazelor naturale. Statele membre solicită operatorilor de înmagazinare și întreprinderilor din sectorul gazelor naturale să-și publice principalele condiții comerciale pentru utilizarea înmagazinării, stocării în conductă și a altor servicii de sistem până la … (*) și, ulterior, anual.

(4) Atunci când accesul este reglementat, statele membre adoptă măsurile necesare pentru a acorda întreprinderilor din sectorul gazelor naturale și clienților eligibili stabiliți atât pe teritoriul acoperit de sistemul interconectat, cât și în afara acestui teritoriu, dreptul de acces la instalațiile de înmagazinare, la stocare în conductă precum și la alte servicii de sistem, pe baza tarifelor publicate și/sau a altor clauze și obligații privind utilizarea înmagazinării și a stocării în conductă, atunci când este necesar din punct de vedere tehnic și/sau economic pentru asigurarea unui acces eficient la sistem, precum și pentru organizarea accesului la alte servicii de sistem. Acest drept de acces poate fi acordat clienților eligibili astfel încât să le permită acestora încheierea de contracte de furnizare cu întreprinderile concurente din sectorul gazelor naturale, altele decât proprietarul și/sau operatorul de sistem sau o întreprindere conexă.

Articolul 33

Accesul la rețelele de conducte în amonte

(1) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că întreprinderile din sectorul gazelor naturale și clienții eligibili, indiferent de locul unde se află aceștia, pot obține, în conformitate cu prezentul articol, accesul la conductele de alimentare din amonte, inclusiv la instalațiile care furnizează servicii tehnice legate de accesul în cauză, cu excepția acelor părți ale acestor rețele și instalații care sunt utilizate pentru operațiuni locale de producție pe amplasamentul unui zăcământ unde sunt produse gazele naturale. Măsurile sunt notificate Comisiei în conformitate cu dispozițiile articolului 53.

(2) Accesul prevăzut la alineatul (1) se acordă în modul stabilit de către respectivul stat membru în conformitate cu instrumentele juridice relevante. Statele membre aplică obiectivele pe care le constituie un acces corect și deschis, crearea unei piețe concurențiale de gaze naturale și prevenirea abuzurilor de poziție dominantă, luând în considerare siguranța și regularitatea alimentării, capacitatea care este sau poate fi disponibilă, precum și protecția mediului. Se poate ține seama de următoarele:

(a) necesitatea de a refuza accesul atunci când există, în ceea ce privește specificațiile tehnice, o incompatibilitate care nu poate fi rezolvată într-un mod acceptabil;

(b) necesitatea de a evita dificultăți care nu pot fi depășite într-un mod acceptabil și care ar putea prejudicia producția eficientă, curentă și viitoare, de hidrocarburi, inclusiv din zăcăminte a căror viabilitate economică este scăzută;

(c) necesitatea de a respecta nevoile rezonabile și justificate în mod corespunzător ale proprietarului sau ale operatorului rețelei de conducte de alimentare din amonte, cu privire la transportul și prelucrarea gazelor naturale, precum și intereselе tuturor celorlalți utilizatori ai rețelei de conducte de alimentare din amonte sau ai principalelor instalații de prelucrare și manipulare care pot fi afectate; și

(d) necesitatea de a aplica, în conformitate cu dreptul comunitar, propria legislație și propriile proceduri administrative cu privire la acordarea autorizațiilor de producție sau de dezvoltare a conductelor de alimentare din amonte.

(3) Statele membre asigură crearea unui sistem de soluționare a litigiilor, inclusiv o autoritate independentă de părțile implicate, care să aibă acces la toate informațiile relevante, pentru a permite soluționarea rapidă a litigiilor privind accesul la rețelele de conducte de alimentare din amonte, luând în considerare criteriile definite la alineatul (2) și numărul părților ce pot fi implicate în negocierea accesului la astfel de rețele.

(4) În cazul unor litigii transfrontaliere, se aplică dispozițiile de soluționare a litigiilor din statul membru sub jurisdicția căruia se află rețeaua de conducte de alimentare din amonte și care refuză accesul. Atunci când, în litigiile transfrontaliere, rețeaua în cauză se află sub jurisdicția mai multor state membre, acestea se consultă pentru a se asigura că dispozițiile prezentei directive sunt aplicate în mod coerent.

Articolul 34

Refuzul accesului

(1) Întreprinderile din sectorul gazelor naturale pot refuza accesul la sistem în temeiul lipsei de capacitate sau atunci când accesul la rețea le-ar împiedica să-și îndeplinească obligațiile de serviciu public prevăzute la articolul 3 alineatul (2), care le sunt impuse, sau din cauza unor grave dificultăți economice și financiare legate de contractele de tip „take-or-pay”, având în vedere criteriile și procedurile menționate la articolul 47, precum și soluția aleasă de statul membru în conformitate cu alineatul (1) de la articolul menționat anterior. Refuzul este motivat în mod corespunzător.

(2) Statele membre pot lua măsurile necesare pentru a se asigura că întreprinderile din sectorul gazelor naturale care refuză accesul la sistem motivând lipsa de capacitate sau lipsa de conectare, efectuează toate îmbunătățirile necesare, în măsura în care sunt justificate din punct de vedere economic sau dacă potențialul client este dispus să suporte costul acestor îmbunătățiri. Aceste măsuri se adoptă în cazul în care statele membre aplică dispozițiile articolului 4 alineatul (4).

Articolul 35

Infrastructuri noi

(1) Noile infrastructuri de gaze naturale de mari dimensiuni, și anume interconectările, instalațiile GNL sau instalațiile de înmagazinare pot beneficia, la cerere și pentru o perioadă limitată, de o derogare de la dispozițiile articolelor 9, 31, 32 și 33 și ale articolului 40 alineatele (6), (7) și (8), în următoarele condiții:

(a) investiția trebuie să întărească concurența în furnizarea de gaze naturale și să îmbunătățească siguranța alimentării;

(*) Șase luni de la termenul de punere în aplicare menționat la articolul 33 alineatul (1) din Directiva 2003/55/CE.

(b) nivelul de risc legat de investiție este de așa natură încât investiția să se realizeze numai în cazul în care se acordă o derogare;

(c) infrastructura trebuie să fie deținută în proprietate de o persoană fizică sau juridică care este separată cel puțin în privința formei sale juridice de operatorii de sistem în ale căror sisteme se va construi infrastructura;

(d) se percep tarife pentru utilizatorii infrastructurii respective;

(e) derogarea nu aduce atingere concurenței sau bunei funcționări a pieței interne a gazelor naturale și nici funcționării eficiente a sistemului reglementat la care este conectată infrastructura.

(2) Alineatul (1) se aplică și creșterilor semnificative de capacitate a infrastructurilor existente, precum și modificărilor acestor infrastructuri care permit dezvoltarea unor noi surse de alimentare cu gaze naturale.

(3) Autoritatea de reglementare prevăzută la capitolul VIII poate, de la caz la caz, să decidă asupra derogărilor menționate la alineatele (1) și (2).

(4) În cazul în care infrastructura în cauză se află pe teritoriul mai multor state membre, agenția exercită atribuțiile conferite autorităților de reglementare ale statelor membre în cauză în temeiul prezentului articol. Totuși, aceasta se aplică numai:

(a) în situația în care autoritățile de reglementare competente nu au ajuns la un acord în termen de șase luni de la data primirii de către ultima dintre ele a cererii de derogare; sau

(b) la cererea comună a autorităților de reglementare competente.

Autoritățile de reglementare în cauză pot solicita împreună ca termenul menționat la primul paragraf litera (a) să fie prelungit cu cel mult șase luni.

(5) O derogare poate acoperi total sau parțial capacitatea noii infrastructuri sau pe cea a infrastructurii existente cu o capacitate semnificativ crescută.

La luarea deciziei de acordare a unei derogări, se ia în considerare, de la caz la caz, necesitatea de a impune condiții referitoare la durata derogării și la accesul nediscriminatoriu la infrastructură. La luarea deciziei privind respectivele condiții, se vor lua în calcul, în special, capacitatea suplimentară ce va fi construită sau modificarea capacității existente, orizontul de timp al proiectului și condițiile existente la nivel național.

Înainte de acordarea unei derogări, autoritatea de reglementare decide asupra normelor și mecanismelor pentru gestionarea și alocarea capacității. Normele impun ca toți utilizatorii potențiali ai infrastructurii să fie invitați să își manifeste interesul cu privire la contractarea unei capacități anterior alocării capacităților noii infrastructuri, inclusiv pentru uz propriu. Autoritatea de reglementare impune ca normele referitoare la gestionarea congestiilor să includă obligația de a oferi pe piață capacitatea neutilizată și impune ca utilizatorii infrastructurii să aibă dreptul de a-și comercializa capacitățile contractate pe piața secundară. La evaluarea criteriilor menționate la alineatul (1) literele (a), (b) și (e), autoritatea de reglementare ia în considerare rezultatele procedurii de alocare a capacităților.

Decizia de derogare, inclusiv condițiile menționate la cel de-al patrulea paragraf din prezentul alineat, trebuie motivate corespunzător și publicate.

(6) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la alineatul (3), statele membre pot dispune ca autoritățile lor de reglementare, sau după caz, agenția să înainteze organismului competent din statul membru avizul lor privind cererea de derogare în vederea obținerii unei decizii oficiale. Acest aviz se publică împreună cu decizia.

(7) Autoritatea de reglementare transmite Comisiei, fără întârziere, o copie a tuturor cererilor de derogare, imediat după primirea acestora. Autoritatea competentă notifică fără întârziere Comisiei decizia, transmițând și toate informațiile relevante referitoare la aceasta. Aceste informații pot fi comunicate Comisiei în formă consolidată, permițându-se astfel Comisiei să ajungă la o decizie bine fundamentată. Informațiile trebuie să cuprindă în special:

(a) motivele detaliate pe baza cărora autoritatea de reglementare sau statul membru a acordat derogarea, inclusiv datele financiare care demonstrează necesitatea derogării;

(b) analiza efectuată în privința efectelor acordării derogării asupra concurenței și asupra bunei funcționări a pieței interne a gazelor naturale;

(c) motivele care justifică durata și partea din capacitatea totală a infrastructurii gazelor naturale respective pentru care s-a acordat derogarea;

(d) în cazul în care derogarea se referă la o conductă de interconectare, rezultatul consultării cu autoritatea de reglementare în cauză;

(e) contribuția infrastructurii la diversificarea alimentării cu gaze naturale.

(8) În termen de două luni care începe în ziua imediat următoare primirii notificării, Comisia poate solicita, printr-o decizie, ca autoritatea de reglementare să modifice sau să retragă decizia de acordare a unei derogări. Termenul de două luni poate fi prelungit cu un termen suplimentar de două luni în cazul în care Comisia are nevoie de informații suplimentare. Acest termen suplimentar începe în ziua imediat următoare primirii informațiilor complete. Termenul inițial de două luni poate fi, de asemenea, prelungit cu acordul Comisiei și al autorității de reglementare.

În cazul în care informațiile solicitate nu sunt furnizate în cadrul termenului stabilit în cerere, notificarea se consideră retrasă cu excepția cazurilor în care, înainte de expirarea termenului, fie termenul a fost prelungit cu acordul Comisiei și al autorității de reglementare, fie autoritatea de reglementare a informat Comisia, furnizând justificările corespunzătoare, asupra faptului că notificarea este considerată completă.

Autoritatea de reglementare se conformează deciziei Comisiei de modificare sau de retragere a deciziei de derogare în termen de o lună și informează Comisia în consecință.

Comisia asigură păstrarea confidențialității informațiilor sensibile din punct de vedere comercial.

Aprobarea Comisiei cu privire la o decizie de derogare își încetează efectele la doi ani de la adoptare în cazul în care, la acea dată, construcția infrastructurii nu a început încă și la cinci ani de la adoptare în cazul în care, la acea dată, infrastructura nu este încă operațională.

(9) Comisia poate adopta linii directoare cu privire la aplicarea condițiilor stabilite la alineatul (1) din prezentul articol și poate stabili procedura care trebuie urmată pentru aplicarea alineatelor (3), (5), (7) și (8) din prezentul articol. Măsurile respective, destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentei directive, prin completarea acesteia, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 50 alineatul (3).

Articolul 36

Deschiderea piețelor și reciprocitatea

(1) Statele membre se asigură că în categoria clienților eligibili sunt incluși:

(a) până la 1 iulie 2004, clienții eligibili astfel cum se prevede la articolul 18 din Directiva 98/30/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 privind regulile comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale ([1]). Statele membre publică în fiecare an, până la data de 31 ianuarie, criteriile de definire a acelor clienți eligibili;

(b) începând cu 1 iulie 2004, toți clienții, alții decât cei casnici;

(c) de la 1 iulie 2007, toți clienții.

(2) Pentru a se evita un dezechilibru în deschiderea piețelor gazelor naturale:

(a) contractele de furnizare încheiate cu un client eligibil din sistemul unui alt stat membru nu sunt interzise în cazul în care clientul este eligibil în ambele sisteme implicate; și

(b) în cazul în care tranzacțiile prevăzute la litera (a) sunt refuzate, deoarece clientul este eligibil numai într-unul dintre cele două sisteme, Comisia poate, luând în considerare situația de pe piață și interesul comun, să oblige partea care și-a exprimat refuzul să execute furnizarea solicitată, la cererea unuia dintre statele membre în care se găsesc cele două sisteme.

Articolul 37

Magistrale directe

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a permite:

(a) întreprinderilor din sectorul gazelor naturale înființate pe teritoriul lor să furnizeze gaze naturale clienților eligibili printr-o magistrală directă; și

(b) furnizarea de gaze naturale de către o întreprindere din sectorul gazelor naturale oricărui client eligibil de pe teritoriul său, printr-o magistrală directă.

([1]) JO L 204, 21.7.1998, p. 1.

(2) În cazurile în care este necesară o autorizație (de exemplu, licență, permis, concesiune, consimțământ sau aprobare) pentru construirea sau exploatarea unor magistrale directe, statele membre sau orice autoritate competentă desemnată de acestea stabilesc criteriile de acordare a autorizațiilor de construire sau de exploatare a respectivelor magistrale pe teritoriul lor. Aceste criterii trebuie să fie obiective, transparente și nediscriminatorii.

(3) Statele membre pot condiționa autorizarea construirii unei magistrale directe fie de refuzul accesului la sistem, pe baza dispozițiilor articolului 34, fie de inițierea unei proceduri de soluționare a litigiilor, în temeiul articolului 40.

CAPITOLUL VIII

Autoritățile naționale de reglementare

Articolul 38

Desemnarea autorităților de reglementare și independența acestora

(1) Fiecare stat membru desemnează o singură autoritate națională de reglementare la nivel național.

(2) Alineatul (1) din prezentul articol nu aduce atingere desemnării altor autorități de reglementare la nivel regional în state membre, cu condiția să existe, în scopuri de reprezentare și de contact la nivel comunitar, un reprezentant de rang înalt în cadrul Consiliului autorităților de reglementare al agenției, în conformitate cu articolul 13 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. …/2009.

(3) Prin derogare de la alineatul (1) al prezentului articol, un stat membru poate numi autorități de reglementare pentru sistemele de dimensiuni reduse într-o regiune separată din punct de vedere geografic al cărei consum pe anul 2008 a reprezentat mai puțin de 3 % din consumul total al statului membru din care face parte. Această derogare nu aduce atingere numirii unui reprezentant de rang înalt, în scopuri de reprezentare și de contact la nivel comunitar în cadrul Consiliului autorităților de reglementare al agenției, în conformitate cu articolul 13 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. …/2009.

(4) Statele membre garantează independența autorității de reglementare și se asigură că acestea își exercită competențele în mod imparțial și transparent. În acest scop, statul membru se asigură că, atunci când își îndeplinește atribuțiile de reglementare care le revin în temeiul prezentei directive și al legislației în domeniu, autoritatea de reglementare:

(a) este distinctă din punct de vedere juridic și independentă din punct de vedere funcțional de orice altă entitate publică sau privată;

(b) se asigură că personalul său și persoanele cu funcții de conducere din cadrul acesteia:

(i) acționează în mod independent de orice interes de piață și

(ii) nu solicită și nu acceptă instrucțiuni directe din partea niciunui guvern sau a niciunei entități publice sau private în îndeplinirea atribuțiilor de reglementare care le revin. Această cerință nu aduce atingere unei cooperări strânse, după caz, cu alte autorități naționale competente sau orientărilor de politică generală elaborate de guvern, care nu au legătură cu atribuțiile de reglementare menționate la articolele 40.

(5) În scopul de a proteja independența autorității de reglementare, statele membre se asigură, în special, că:

(a) autoritatea de reglementare poate lua decizii autonome, independent de orice alt organism politic, are autonomie în execuția bugetului și dispune de resursele umane și financiare necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor lor;

(b) persoanele cu cele mai înalte funcții de conducere ale autorității de reglementare sunt numite pentru o perioadă de cel puțin cinci ani și pot fi eliberate din funcție în cursul mandatului lor numai în cazul în care nu mai îndeplinesc condițiile prevăzute de prezentul articol sau în cazul în care au comis o abatere gravă, potrivit dreptului intern.

Articolul 39

Obiectivele generale ale autorității de reglementare

În îndeplinirea atribuțiilor de reglementare prevăzute de prezenta directivă, autoritatea de reglementare ia toate măsurile rezonabile în vederea realizării următoarelor obiective în cadrul atribuțiilor și competențelor prevăzute la articolul 40, în cooperare, după caz, cu alte autorități naționale competente și fără a aduce atingere competențelor acestora:

(a) promovarea, în strânsă cooperare cu agenția, cu autoritățile de reglementare ale celorlalte state membre și cu Comisia, a unei piețe interne a gazelor naturale competitive, sigure și durabile din punct de vedere al mediului, precum și a unei deschideri efective a pieței în beneficiul tuturor clienților și furnizorilor din Comunitate;

(b) dezvoltarea, în cadrul Comunității, a unor piețe regionale competitive și funcționale, în vederea realizării obiectivului prevăzut la litera (a);

(c) eliminarea restricțiilor privind comerțul cu gaze naturale între statele membre, inclusiv dezvoltarea unor capacități transfrontaliere de transport corespunzătoare pentru a satisface cererea și a îmbunătăți integrarea piețelor naționale, ceea ce ar putea facilita fluxurile de gaze naturale pe întreg teritoriul Comunității;

(d) promovarea dezvoltării unor sisteme sigure, fiabile, eficiente și nediscriminatorii, precum și a caracterului adecvat al sistemelor;

(e) facilitarea accesului la rețea al noilor capacități de producție, în special prin eliminarea obstacolelor care ar putea împiedica accesul noilor intrați pe piață;

(f) garantarea acordării de stimulente corespunzătoare operatorilor de sistem și utilizatorilor de sistem, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, pentru a spori eficiența în ceea ce privește performanța sistemelor, precum și integrarea pe piață;

(g) garantarea funcționării eficiente a piețelor interne și promovarea concurenței efective și a protecției consumatorilor;

(h) sprijinirea atingerii unor standarde ridicate ale serviciului public în domeniul gazelor naturale, protejarea clienților vulnerabili și contribuirea la creșterea eficacității măsurilor de protecție prevăzute în anexa I.

Articolul 40

Atribuțiile și competențele autorității de reglementare

(1) Autoritatea de reglementare are următoarele atribuții:

(a) să asigure respectarea de către operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție, cât și, acolo unde este cazul, de către proprietarii de sistem și de către orice întreprindere din sectorul gazelor naturale, a obligațiilor care le revin în temeiul prezentei directive și în temeiul legislației comunitare relevante, inclusiv în ceea ce privește aspectele transfrontaliere;

(b) să coopereze, în ceea ce privește aspectele transfrontaliere, cu autoritatea sau autoritățile de reglementare din celelalte state membre implicate;

(c) să respecte și să pună în aplicare toate deciziile relevante, cu forță juridică obligatorie, ale agenției și ale Comisiei;

(d) să raporteze anual cu privire la activitățile sale și la modul de îndeplinire a îndatoririlor sale autorităților competente ale statelor membre, agenției și Comisiei. Aceste rapoarte prezintă măsurile luate și rezultatele obținute în ceea ce privește fiecare dintre atribuțiile menționate la prezentul articol;

(e) să garanteze lipsa subvențiilor încrucișate între activitățile de transport, distribuție, înmagazinare, GNL și furnizare;

(f) să monitorizeze planurile de investiții ale operatorilor de transport și de sistem și să furnizeze în raportul său anual o evaluare a acestor planuri de investiții din punctul de vedere al concordanței lor cu planul fără caracter obligatoriu de dezvoltare a rețelei la nivel comunitar prevăzut pentru zece ani, menționat la articolul 8 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. …/2009;

(g) să monitorizeze respectarea normelor de siguranță și fiabilitate a rețelei, precum și standardele și cerințele de calitate a serviciilor în rețea;

(h) să monitorizeze nivelul de transparență și să garanteze respectarea de către întreprinderile din sectorul gazelor naturale a obligațiilor privind transparența care le revin;

(i) să monitorizeze gradul de deschidere a piețelor și de concurență la nivelul comerțului angro și cu amănuntul, inclusiv în ceea ce privește bursele de gaze naturale, prețurile pentru clienții casnici, tarifele percepute la migrarea către un alt furnizor, tarifele de deconectare și plângerile înaintate de clienții casnici, precum și orice denaturare sau restricționare a concurenței, și să furnizeze toate informațiile relevante și să prezinte toate situațiile relevante autorităților competente din domeniul concurenței;

(j) să monitorizeze perioadele de timp necesare operatorilor de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție pentru racordări și reparații;

(k) să monitorizeze și să revizuiască condițiile de acces la instalațiile de înmagazinare, la stocarea în conductă și la alte servicii de sistem, astfel cum se prevede la articolul 32. În cazul în care sistemul de acces la instalațiile de înmagazinare este definit în conformitate cu articolul 32 alineatul (3), această sarcină exclude revizuirea tarifelor;

(l) să publice cel puțin o dată pe an recomandări cu privire la conformitatea tarifelor de furnizare cu dispozițiile articolului 3;

(m) să garanteze accesul la datele privind consumul clienților, aplicarea cu titlu opțional a unui format armonizat la nivel național pentru datele privind consumul, precum și accesul la date în temeiul literei (h) din anexa I;

(n) să monitorizeze punerea în aplicare a normelor privind rolurile și responsabilitățile operatorilor de transport și de sistem, ale operatorilor de distribuție, ale furnizorilor și clienților, precum și ale altor actori de pe piață în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. …/2009;

(o) să monitorizeze aplicarea corectă a criteriilor în conformitate cu care o instalație de înmagazinare intră în sfera de aplicare a articolului 32 alineatul (3) sau a articolului 32 alineatul (4); și

(p) să monitorizeze punerea în aplicare a măsurilor de salvgardare, astfel cum sunt prevăzute la articolul 45.

(2) Atribuțiile de monitorizare prevăzute la alineatul (1) pot fi îndeplinite de alte autorități decât autoritatea de reglementare, în cazul în care un stat membru prevede acest lucru. În acest caz, informațiile obținute ca urmare a monitorizării sunt puse la dispoziția autorității de reglementare în cel mai scurt timp posibil.

În îndeplinirea atribuțiilor prevăzute la alineatul (1), autoritatea de reglementare se consultă, după caz, cu operatorii de transport și de sistem și colaborează îndeaproape cu alte autorități naționale competente, după caz, fără a aduce atingere caracterului independent și competențelor specifice ale acestora și respectând principiile unei mai bune reglementări.

Orice aprobare acordată de o autoritate de reglementare sau de către agenție în temeiul prezentei directive nu aduce atingere exercitării justificate în viitor a oricărei competențe de către autoritatea de reglementare, în temeiul prezentului articol, sau oricărei sancțiuni impuse de alte autorități competente sau de Comisie.

(3) Pe lângă atribuțiile care îi revin în temeiul alineatului (1) din prezentul articol, în cazul desemnării, în temeiul articolului 14, a unui operator de sistem independent, autoritatea de reglementare:

(a) monitorizează respectarea de către proprietarul sistemului de transport și de către operatorul de sistem independent a obligațiilor care le revin în temeiul prezentului articol și dispune aplicarea de sancțiuni în caz de nerespectare, în conformitate cu alineatul (4) litera (d);

(b) monitorizează relațiile și schimburile de informații dintre proprietarul sistemului de transport și operatorul de sistem independent, în vederea garantării respectării de către acesta din urmă a obligațiilor sale și, în special, aprobă contracte și acționează ca autoritate de soluționare a litigiilor între operatorul de sistem independent și proprietarul sistemului de transport cu privire la plângerile înaintate de oricare dintre aceștia, în conformitate cu alineatul (9);

(c) fără a aduce atingere procedurii prevăzute la articolul 14 alineatul (2) litera (c), aprobă, în cazul primului plan de dezvoltare a rețelei prevăzut pentru zece ani, planul de investiții și planul multianual de dezvoltare a rețelei, prezentate în fiecare an de către operatorul de sistem independent;

(d) se asigură că tarifele de acces la rețea percepute de operatorii de sistem independenți cuprind o redevență pentru proprietarul sau proprietarii rețelei, care asigură o compensație corespunzătoare pentru activele rețelei și pentru orice investiții noi în cadrul acesteia, cu condiția ca acestea să fie aplicate în mod economic și eficient;

(e) are dreptul de a desfășura inspecții, inclusiv inspecții neanunțate, la sediul proprietarului de sistem de transport și la sediul operatorului de sistem independent.

(4) Statele membre se asigură că autorităților de reglementare le sunt conferite competențele care să le permită să își îndeplinească în mod eficient și rapid atribuțiile prevăzute la alineatele (1), (3) și (6). În acest scop, autoritatea de reglementare are cel puțin următoarele competențe:

(a) să emită decizii obligatorii pentru întreprinderile din sectorul gazelor naturale;

(b) să desfășoare investigații cu privire la funcționarea pieței gazelor naturale, precum și să decidă și să impună orice măsuri proporționale necesare pentru promovarea unei concurențe efective și pentru asigurarea unei funcționări corespunzătoare a pieței. După caz, autoritatea de reglementare are, de asemenea, competența de a coopera cu autoritatea națională din domeniul concurenței sau cu Comisia în desfășurarea de investigații în domeniul dreptului concurenței;

(c) să solicite întreprinderilor din sectorul gazelor naturale toate informațiile relevante în vederea îndeplinirii atribuțiilor sale;

(d) să impună sancțiuni eficace, proporționale și cu efect de descurajare asupra întreprinderilor din sectorul gazelor naturale care nu își respectă obligațiile care le revin în temeiul prezentei directive sau al oricărei decizii relevante și cu forță juridică obligatorie a autorității de reglementare sau a agenției, sau să propună unei instanțe competente să impună astfel de sancțiuni. Aceasta include competența de a impune sau de a propune impunerea de sancțiuni de până la 10 % din cifra de afaceri anuală a operatorului de transport și de sistem sau de până 10 % din cifra de afaceri anuală asupra operatorului de transport și de sistem sau asupra întreprinderii integrate vertical, după caz, pentru nerespectarea obligațiilor respective care le revin în temeiul prezentei directive;

(e) să fie învestită cu drepturi corespunzătoare de investigare și cu competențe adecvate pentru soluționarea litigiilor, în temeiul alineatelor (9) și (10).

(5) Pe lângă atribuțiile și competențele care îi revin în temeiul alineatelor (1) și (4) din prezentul articol, în cazul desemnării, în temeiul capitolului IV, a unui operator de sistem independent, autorității de reglementare îi vor fi conferite cel puțin următoarele atribuții și competențe:

(a) să dispună aplicarea, în conformitate cu alineatul (4) litera (d), în caz de practici discriminatorii în favoarea întreprinderii integrate vertical;

(b) să monitorizeze schimburile de informații între operatorul de transport și de sistem și întreprinderea integrată vertical pentru a garanta respectarea de către operatorul de transport și de sistem a obligațiilor sale;

(c) să acționeze ca o autoritate de soluționare a litigiilor între întreprinderea integrată vertical și operatorul de transport și de sistem cu privire la plângerile înaintate de oricare dintre aceștia, în conformitate cu alineatul (9);

(d) să monitorizeze relațiile comerciale și financiare, inclusiv împrumuturile, dintre întreprinderea integrată vertical și operatorul de transport și de sistem;

(e) să aprobe toate acordurile comerciale și financiare între întreprinderea integrată vertical și operatorul de transport și de sistem cu condiția ca acestea să respecte condițiile pieței;

(f) să solicite o justificare din partea întreprinderii integrate vertical atunci când este notificat de agentul de conformitate conform articolului 21 alineatul (4). O astfel de justificare include în special dovezi privind faptul că nu a fost înregistrată nicio practică discriminatorie în avantajul întreprinderii integrate vertical;

(g) să efectueze inspecții, inclusiv inspecții neanunțate, la sediul întreprinderii integrate vertical și al operatorului de transport și de sistem; și

(h) să atribuie toate sarcinile sau sarcini specifice operatorului de transport și de sistem unui operator de sistem numit în conformitate cu articolul 14 în cazul unei încălcări repetate de către operatorul de transport și de sistem a obligațiilor care îi revin în temeiul directivei, în special în cazul unor practici discriminatorii repetate în beneficiul întreprinderii integrate vertical.

(6) Autoritățile de reglementare răspund de stabilirea sau aprobarea, înainte de intrarea în vigoare, cel puțin a metodologiilor folosite pentru calcularea sau stabilirea clauzelor și condițiilor privind:

(a) racordarea și accesul la rețelele naționale, inclusiv tarifele de transport și distribuție și clauzele, condițiile și tarifele de acces la instalațiile GNL. Aceste tarife sau metodologii permit efectuarea investițiilor necesare în rețele și în instalații GNL într-un mod care să garanteze viabilitatea acestora;

(b) furnizarea de servicii de echilibrare.

(7) La stabilirea sau aprobarea tarifelor sau a metodologiilor, autoritățile de reglementare se asigură că operatorilor de transport și de sistem și operatorilor de distribuție li se acordă stimulente corespunzătoare, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, în scopul de a spori eficiența, de a îmbunătăți integrarea pe piață și siguranța alimentării și de a sprijini activitățile de cercetare aferente.

(8) Autoritățile de reglementare au competența de a solicita operatorilor de transport și de sistem, operatorilor de înmagazinare, de GNL și de distribuție ca, în cazul în care este necesar, să modifice clauzele și condițiile, inclusiv tarifele și metodologiile menționate la prezentul articol, în scopul de a asigura proporționalitatea acestora, precum și aplicarea lor într-un mod nediscriminatoriu. În cazul în care regimul de acces la înmagazinare este definit în conformitate cu articolul 32 alineatul (3), această sarcină exclude modificarea tarifelor.

(9) Orice parte care depune o plângere împotriva unui operator de transport și de sistem, unui operator de înmagazinare, de GNL sau de distribuție privind aspectele menționate la alineatele (1)-(8) poate înainta această plângere autorității de reglementare care, acționând ca autoritate de soluționare a litigiilor, emite o decizie în termen de două luni de la data primirii plângerii. Acest termen poate fi prelungit cu două luni în cazul în care autoritățile de reglementare doresc să obțină informații suplimentare. Acest termen prelungit poate fi prelungit în continuare cu acordul reclamantului. Decizia autorității de reglementare produce efecte obligatorii până la o eventuală hotărâre contrarie pronunțată în urma unei căi de atac.

(10) Orice parte care se consideră lezată și care are dreptul de a contesta o decizie luată fie cu privire la metodologiile urmate în temeiul prezentului articol, fie, în cazul în care autoritatea de reglementare are obligația de a se consulta, cu privire la metodologiile propuse, poate să depună o contestație în vederea revizuirii respectivei decizii sau propuneri de decizie, în termen de maximum două luni de la publicarea acesteia sau într-un termen mai scurt prevăzut de statele membre. Contestația nu are efect suspensiv.

(11) Statele membre creează mecanisme eficiente și adecvate de reglementare, de control și de asigurare a transparenței, în scopul evitării abuzurilor de poziție dominantă, în special în detrimentul consumatorilor, cât și a oricăror practici agresive. Aceste mecanisme iau în considerare dispozițiile tratatului, în special cele ale articolului 82.

(12) Statele membre se asigură că sunt luate măsurile corespunzătoare, inclusiv măsuri administrative sau penale în conformitate cu dreptul lor național, împotriva persoanelor fizice sau juridice care se fac vinovate de nerespectarea normelor privind confidențialitatea impuse de prezenta directivă.

(13) Plângerile și contestațiile menționate la alineatele (9) și (10) nu aduc atingere exercitării dreptului de a introduce o cale de atac în temeiul legislației comunitare și/sau naționale.

(14) Deciziile luate de autoritățile de reglementare sunt bine întemeiate și motivate pentru a permite controlul judiciar.

(15) Statele membre asigură existența la nivel național a mecanismelor adecvate care să garanteze că partea afectată de o decizie a autorității de reglementare are dreptul de a introduce o cale de atac în fața unui organism independent.

Articolul 41

Regimul de reglementare cu privire la aspectele transfrontaliere

(1) Autoritățile de reglementare cooperează îndeaproape și se consultă între ele, furnizându-și reciproc, precum și agenției, toate informațiile necesare îndeplinirii atribuțiilor care le revin în temeiul prezentei directive. În ceea ce privește schimbul de informații, autoritatea destinatară garantează respectarea aceluiași nivel de confidențialitate ca cel impus autorității emitente.

(2) Autoritățile de reglementare cooperează cel puțin la nivel regional în scopul de a încuraja crearea de mecanisme operaționale necesare pentru a permite o gestionare optimă a rețelei, de a promova bursele comune de gaze naturale și alocarea capacității transfrontaliere, precum și de a permite un nivel minim al capacității de interconectare, inclusiv prin intermediul unor noi interconexiuni, în interiorul regiunii și între regiuni, permițând astfel dezvoltarea unei concurențe efective și îmbunătățirea siguranței alimentării.

(3) Acțiunile menționate la alineatul (2) se desfășoară, după caz, în colaborare strânsă cu alte autorități naționale competente și fără a aduce atingere competențelor specifice ale acestora.

(4) Comisia poate adopta linii directoare cu privire la limitele atribuțiilor autorităților de reglementare de a coopera între ele, precum și cu agenția. Măsurile respective, destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentei directive, prin completarea acesteia, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 50 alineatul (3).

Articolul 42

Conformitatea cu liniile directoare

(1) Orice autoritate de reglementare, precum și Comisia, pot solicita avizul agenției cu privire la conformitatea unei decizii luate de o autoritate de reglementare cu liniile directoare menționate în prezenta directivă sau în Regulamentul (CE) nr. …/2009.

(2) Agenția își prezintă avizul atât autorității de reglementare care l-a solicitat sau, respectiv, Comisiei, cât și autorității de reglementare care a luat decizia în cauză, în termen de patru luni de la data primirii solicitării de aviz.

(3) În cazul în care autoritatea de reglementare care a luat decizia nu se conformează avizului agenției în termen de patru luni de la data primirii avizului respectiv, agenția informează Comisia în consecință.

(4) În cazul în care consideră că o decizie relevantă pentru comerțul transfrontalier, luată de o altă autoritate de reglementare, nu este conformă cu liniile directoare menționate în prezenta directivă sau în Regulamentul (CE) nr. …/2009, orice autoritate de reglementare poate informa Comisia cu privire la acest lucru, în termen de două luni de la data deciziei respective.

(5) În cazul în care, fie în termen de două luni după ce a fost informată de către agenție, în conformitate cu alineatul (3), ori de către o autoritate de reglementare, în conformitate cu alineatul (4), fie din proprie inițiativă, în termen de trei luni de la data deciziei, Comisia consideră ca respectiva decizie a autorității de reglementare ridică îndoieli majore în ceea ce privește compatibilitatea cu liniile directoare menționate în prezenta directivă sau în Regulamentul (CE) nr. …/2009, Comisia poate decide examinarea mai detaliată a cazului. Într-o astfel de situație, Comisia invită autoritatea de reglementare și părțile la procedură să își prezinte observațiile.

(6) În cazul în care Comisia decide examinarea mai detaliată a cazului, în termen de cel mult patru luni de la data deciziei respective, Comisia emite o decizie finală:

(a) de a nu ridica obiecții împotriva deciziei autorității de reglementare; sau

(b) de a solicita autorității de reglementare în cauză să-și retragă decizia, în cazul în care consideră că liniile directoare nu au fost respectate.

(7) În cazul în care Comisia nu a luat o decizie de examinare mai detaliată a cazului sau nu a luat o decizie finală în termenele prevăzute la alineatele (5) și, respectiv, (6), se consideră că nu a ridicat obiecții împotriva deciziei autorității de reglementare.

(8) Autoritatea de reglementare se conformează, în termen de două luni, deciziei Comisiei de retragere a deciziei și informează Comisia în consecință.

(9) Comisia poate adopta linii directoare care să stabilească detaliile procedurii care trebuie urmată de autoritățile de reglementare, de agenție și de Comisie pentru a asigura conformitatea deciziilor luate de autoritățile de reglementare cu liniile directoare menționate în prezentul articol. Măsurile respective, destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentei directive, prin completarea acesteia, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 50 alineatul (3).

Articolul 43

Evidența datelor

(1) Statele membre solicită întreprinderilor de furnizare să păstreze la dispoziția autorităților naționale inclusiv a autorităților de reglementare, a autorităților naționale din domeniul concurenței și a Comisiei, timp de cel puțin cinci ani, în scopul îndeplinirii atribuțiilor care le revin, datele relevante cu privire la toate tranzacțiile din cadrul contractelor de furnizare de gaze naturale și al instrumentelor derivate din domeniul gazelor naturale încheiate cu clienți angro și cu operatori de transport și de sistem precum și cu operatori de înmagazinare și de GNL.

(2) Datele cuprind informații privind caracteristicile tranzacțiilor relevante, cum ar fi durata, regulile privind livrarea și decontarea, precum și cantitatea, datele și termenele de executare, prețurile tranzacției, mijloacele de identificare ale clientului angro în cauză, cât și informații specifice privind toate contractele de furnizare de gaze naturale și toate instrumentele derivate din domeniul gazelor naturale neexecutate.

(3) Autoritatea de reglementare poate decide să pună la dispoziția participanților pe piață elemente ale acestor informații, cu condiția ca informațiile sensibile din punct de vedere comercial referitoare la anumiți actori de pe piață sau la anumite tranzacții să nu fie divulgate. Prezentul alineat nu se aplică cu privire la informațiile despre instrumente financiare care intră în sfera de aplicare a Directivei 2004/39/CE.

(4) Pentru a asigura punerea uniformă în aplicare a prezentului articol, Comisia poate adopta linii directoare care să definească metodele și modalitățile de păstrare a datelor, precum și formatul și conținutul acestor date. Măsurile respective, destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentei directive, prin completarea acesteia, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 50 alineatul (3).

(5) În ceea ce privește tranzacțiile cu instrumente derivate din domeniul gazelor naturale efectuate de întreprinderile de furnizare cu clienți angro și cu operatori de transport și de sistem, precum și cu operatori de înmagazinare și de GNL, prezentul articol se aplică numai după adoptarea, de către Comisie, a liniilor directoare menționate la alineatul (4).

(6) Dispozițiile prezentului articol nu creează obligații suplimentare față de autoritățile menționate la alineatul (1) pentru entitățile care intră în sfera de aplicare a Directivei 2004/39/CE.

(7) În cazul în care autoritățile menționate la alineatul (1) au nevoie de acces la datele păstrate de entitățile care intră în sfera de aplicare a Directivei 2004/39/CE, autoritățile responsabile în temeiul respectivei directive furnizează autorităților respective datele solicitate.

CAPITOLUL IX

Piețele cu amănuntul

Articolul 44

Piețele cu amănuntul

Pentru a facilita realizarea unor piețe cu amănuntul, funcționale și transparente în Comunitate, statele membre se asigură că rolurile și responsabilitățile operatorilor de transport și de sistem, ale operatorilor de distribuție, ale întreprinderilor de furnizare și ale clienților și, dacă este cazul, ale altor părți de pe piață sunt definite în ceea ce privește contractele, angajamentele față de clienți, schimbul de date și regulile privind decontarea, precum și proprietatea asupra datelor și responsabilitatea privind măsurarea.

Respectivele reguli sunt făcute publice, sunt concepute cu scopul de a facilita accesul clienților și furnizorilor la rețele și fac obiectul reexaminării de către autoritățile de reglementare sau alte autorități naționale competente.

CAPITOLUL X

Dispoziții finale

Articolul 45

Măsuri de salvgardare

(1) În cazul unei crize neprevăzute apărute pe piața de energie sau dacă este amenințată siguranța fizică sau securitatea persoanelor, a echipamentelor sau a instalațiilor sau integritatea rețelei, un stat membru poate adopta temporar măsurile de salvgardare necesare.

(2) Aceste măsuri trebuie să afecteze cât mai puțin posibil funcționarea pieței interne și să nu aibă un domeniu de aplicare mai larg decât este strict necesar pentru remedierea dificultăților neprevăzute care au apărut.

(3) Statul membru în cauză informează de îndată celelalte state membre cu privire la aceste măsuri, precum și Comisia, care poate decide ca respectivul stat membru să modifice sau să anuleze măsurile în cauză, în măsura în care acestea denaturează concurența și au efecte negative asupra comerțului într-o manieră care este de natură să contravină interesului comun.

Articolul 46

Condiții de concurență echitabile

(1) Măsurile pe care le pot adopta statele membre în temeiul prezentei directive pentru a asigura condiții de concurență echitabile trebuie să fie compatibile cu tratatul, în special cu articolul 30, și cu legislația comunitară.

(2) Măsurile menționate la alineatul (2) sunt proporționale, nediscriminatorii și transparente. Aceste măsuri pot fi puse în aplicare numai după notificarea Comisiei și după primirea avizului acesteia.

(3) Comisia acționează în urma notificării menționate la alineatul (2) în termen de maxim două luni de la primirea notificării. Termenul respectiv începe în ziua următoare datei primirii informațiilor complete. În cazul în care Comisia nu a acționat în acest termen de două luni, se consideră că aceasta nu are obiecții în ceea ce privește măsurile care i-au fost notificate.

Articolul 47

Derogări privind angajamentele de plată asumate prin contractele de tip „take-or-pay”

1. În cazul în care o întreprindere din sectorul gazelor naturale se confruntă sau consideră că se confruntă cu serioase dificultăți economice și financiare din cauza angajamentelor de plată asumate prin contractele de tip „take-or-pay” acceptate prin unul sau mai multe din contractele sale de cumpărare a gazelor naturale, aceasta poate adresa statului membru în cauză sau autorității competente desemnate de acesta o cerere de derogare temporară de la aplicarea dispozițiilor articolului 31. În funcție de opțiunea statelor membre, cererile se prezintă pentru fiecare caz în parte, înainte sau după refuzarea accesului la sistem. De asemenea, statele membre pot oferi întreprinderilor din sectorul gazelor naturale posibilitatea de a prezenta solicitarea fie înainte, fie după refuzarea accesului la sistem. Atunci când o întreprindere din sectorul gazelor naturale a refuzat accesul la sistem, cererea se prezintă de îndată. Cererile trebuie să fie însoțite de toate informațiile relevante privind natura și importanța problemei, precum și privind eforturile depuse de întreprinderea respectivă pentru rezolvarea problemei.

În cazul în care nu există soluții rezonabile alternative și, având în vedere alineatul (3), statul membru sau autoritatea competentă desemnată poate decide acordarea unei derogări.

(2) Statul membru sau autoritatea competentă desemnată notifică de îndată Comisia cu privire la decizia de acordare a derogării, oferind toate informațiile relevante privind respectiva derogare. Aceste informații pot fi transmise Comisiei într-o formă consolidată, pentru a permite Comisiei să ia o decizie în cunoștință de cauză. În termen de opt săptămâni de la primirea acestei notificări, Comisia poate solicita statului membru respectiv sau autorității desemnate să modifice sau să retragă decizia de acordare a derogării.

În cazul în care respectivul stat membru sau autoritatea competentă desemnată nu dă curs acestei cereri în termen de patru săptămâni, se adoptă fără întârziere o decizie finală în conformitate cu procedura de consultare prevăzută la articolul 50 alineatul (2).

Comisia asigură păstrarea confidențialității informațiilor sensibile din punct de vedere comercial.

3. Pentru a hotărî cu privire la derogările menționate la alineatul (1), statul membru sau autoritatea competentă desemnată, precum și Comisia, iau în considerare, în special, următoarele criterii:

(a) obiectivul realizării unei piețe competitive de gaze naturale;

(b) necesitatea de a îndeplini obligațiile de serviciu public și de a garanta siguranța alimentării;

(c) poziția pe piață a întreprinderii din sectorul gazelor naturale și situația reală a concurenței pe această piață;

(d) gravitatea dificultăților economice și financiare cu care se confruntă întreprinderile din sectorul gazelor naturale și întreprinderile de transport sau clienții eligibili;

(e) datele semnării și clauzele contractului sau contractelor în cauză, inclusiv măsura în care acestea țin seama de schimbările de pe piață;

(f) eforturile făcute pentru a rezolva problema respectivă;

(g) măsura în care, în cazul acceptării angajamentelor de plată în cauză asumate prin contracte de tip „take-or-pay", întreprinderea ar fi putut să prevadă, într-o manieră rezonabilă, luând în considerare dispozițiile prezentei directive, posibilitatea apariției unor dificultăți serioase;

(h) gradul de conectare al sistemului cu alte sisteme și gradul de interoperabilitate al acestor sisteme; și

(i) efectele pe care acordarea unei derogări le-ar avea asupra aplicării corecte a dispozițiilor prezentei directive cu privire la buna funcționare a pieței interne a gazelor naturale.

Decizia privind cererea de derogare referitoare la contractele de tip „take-or-pay" încheiate înainte de … (*) nu trebuie să conducă la situații care să facă imposibilă găsirea unor piețe de desfacere alternative, viabile din punct de vedere economic. Se consideră că nu este posibil să apară dificultăți serioase în nici un caz în care vânzările de gaze naturale nu scad sub nivelul garanțiilor de cerere minimă incluse în contractele de cumpărare de gaze naturale de tip „take-or-pay"sau în măsura în care aceste contracte pot fi adaptate, adică întreprinderea este capabilă să găsească piețe de desfacere alternative.

(4) Întreprinderile din sectorul gazelor naturale cărora nu li s-a acordat o derogare, în sensul menționat la alineatul (1) din prezentul articol, nu trebuie să refuze sau nu trebuie să continue să refuze accesul la sistem din cauza angajamentelor de plată asumate în cadrul contractelor de cumpărare de gaze naturale de tip „take-or-pay". Statele membre asigură respectarea dispozițiilor relevante din capitolul VII, și anume ale articolelor 31-44.

(5) Orice derogare acordată în temeiul dispozițiilor de mai sus trebuie motivată în mod corespunzător. Comisia publică decizia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(6) In termen … (**), Comisia prezintă un raport de evaluare privind experiența dobândită din aplicarea prezentului articol, cu scopul de a permite Parlamentului European și Consiliului să examineze, în timp util, necesitatea adaptării acestuia.

Articolul 48

Piețe în ascensiune și piețe izolate

(1) Statele membre care nu sunt conectate direct la sistemul interconectat al nici unui alt stat membru și care au un singur furnizor extern principal pot deroga de la dispozițiile articolelor 4, 9, 36 și/sau ale articolului 37 din prezenta directivă. O întreprindere de furnizare care deține un segment de piață mai mare de 75 % este considerat drept furnizor principal. Orice astfel de derogare expiră automat atunci când încetează aplicarea a cel puțin uneia din aceste condițiile menționate la acest paragraf. Orice astfel de derogare este notificată Comisiei.

Ciprul poate deroga de la articolele 4, 9, 36 și/sau 37. Această derogare expiră din momentul în care Ciprul nu mai îndeplinește criteriile pentru a fi considerat a avea o piață izolată.

Articolele 4, 9, 36 și/sau 37 nu se aplică Estoniei, Letoniei și/sau Finlandei până în momentul în care oricare dintre aceste state membre va fi direct conectat la sistemul interconectat al oricărui stat membru altul decât Estonia, Letonia, Lituania și Finlanda. Prezentul paragraf nu aduce atingere derogărilor de la primul paragraf al prezentului alineat.

(2) Un stat membru care îndeplinește criteriile pentru a fi considerat a avea o piață în ascensiune și care, ca urmare a punerii în aplicare a prezentei directive, s-ar confrunta cu probleme serioase poate deroga de la dispozițiile articolului 4, ale articolului 9, ale articolului 13 alineatele (1) și (2), ale articolului 14, ale articolului 24, ale articolului 25 alineatul (5), ale articolului 26, ale articolului 30, ale articolului 31, ale articolului 36 alineatul (1) și/sau ale articolului 37 din prezenta directivă. Această derogare expiră din momentul în care respectivul stat membru nu mai îndeplinește criteriile pentru a fi considerat a avea o piață în ascensiune. Orice astfel de derogare este notificată Comisiei.

Ciprul poate deroga de la articolele 4 și 9, de la articolul 13 alineatele (1) și (2), de la articolele 14, 24, de la articolul 25 alineatul (5), de la articolele 26, 30, 31, de la articolul 36 alineatul (1) și/sau de la articolul 37. Această derogare expiră din momentul în care Ciprul nu mai îndeplinește criteriile pentru a fi considerat a avea o piață în ascensiune.

(3) La data la care derogarea menționată la alineatul (2) primul paragraf expiră, definirea clienților eligibili va avea drept rezultat o deschidere a pieței egală cu cel puțin 33 % din consumul anual de gaze naturale de pe piața națională de gaze naturale. După doi ani, se aplică articolul 36 alineatul (1) litera (b), iar după trei ani, articolul 36 alineatul (1) litera (c). Până la aplicarea articolului 36 alineatul (1) litera (b), statele membre menționate la alineatul (2) din prezentul articol pot decide să nu aplice articolul 31 în privința serviciilor de sistem și a înmagazinării temporare pentru procesul de regazeificare, precum și în privința livrării ulterioare către sistemul de transport.

(4) În cazurile în care aplicarea prezentei directive ar crea probleme serioase într-o zonă limitată din punct de vedere geografic a unui stat membru, în special în ceea ce privește dezvoltarea infrastructurii de transport și de distribuție principală și în vederea încurajării investițiilor, statul membru poate solicita Comisiei o derogare temporară de la dispozițiile articolului 4, ale articolului 9, ale articolului 13 alineatele (1) și (2), ale articolului 14, ale articolului 24, ale articolului 25 alineatul (5), ale articolului 26, ale articolului 30, ale articolului 31, ale articolului 36 alineatul (1) și/sau ale articolului 37, pentru îmbunătățirea situației în respectiva zonă.

(5) Comisia poate acorda derogarea menționată la alineatul (4) prin luarea în considerare, în special, a următoarelor criterii:

— necesitatea investițiilor în infrastructuri, a căror exploatare ar fi nerentabilă în condițiile unei piețe concurențiale;

— nivelul și perspectivele de rambursare a investițiilor necesare;

(*) Data intrării în vigoare a Directivei 2003/55/CE.
(**) Cinci ani de la data intrării în vigoare a Directivei 2003/55/CE.

— dimensiunea și vechimea sistemului de gaze naturale din zona respectivă;

— perspectivele pieței de gaze naturale în cauză;

— dimensiunile și caracteristicile geografice ale zonei sau regiunii respective și factorii socio-economici și demografici.

Se poate acorda o derogare pentru alte infrastructuri de gaze naturale decât infrastructura de distribuție numai dacă în zona respectivă nu s-a stabilit niciun fel de infrastructură în domeniul gazelor naturale sau dacă o asemenea infrastructură există de mai puțin de zece ani. O derogare temporară nu depășește zece ani de la data primei furnizări de gaze naturale în zona respectivă.

Pentru infrastructura de distribuție poate fi acordată o derogare pentru o perioadă de timp care nu poate depăși douăzeci de ani de la data primei furnizări de gaze naturale prin infrastructura menționată în regiune.

(6) Articolul 9 nu se aplică Ciprului, Luxemburgului și/sau Maltei.

(7) Înainte de a adopta o decizie în conformitate cu dispozițiile alineatului (5), Comisia informează statele membre cu privire la cererile prezentate în temeiul alineatului (4), cu respectarea confidențialității. Această decizie, împreună cu derogările menționate la alineatele (1) și (2), se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(8) Grecia poate beneficia de o derogare de la dispozițiile articolelor 4, 24, 25, 26, 31, 36 și/sau 37 din prezenta directivă pentru zonele geografice și perioadele menționate în licențele eliberate de aceasta, înainte de 15 martie 2002 și în conformitate cu Directiva 98/30/CE, pentru dezvoltarea și exploatarea exclusivă a rețelelor de distribuție din anumite zone geografice.

Articolul 49

Procedura de revizuire

În cazul în care, în raportul menționat la articolul 51 alineatul (3), Comisia concluzionează că, având în vedere modul eficient în care s-a realizat accesul la rețea într-un stat membru, ceea ce a permis un acces efectiv, liber și nediscriminatoriu la rețea, anumite obligații impuse întreprinderilor de prezenta directivă (inclusiv cele referitoare la separarea juridică pentru operatorii de distribuție) nu sunt proporționale cu obiectivul urmărit, statul membru respectiv poate transmite Comisiei o cerere de derogare de la obligația respectivă.

Statul membru notifică, fără întârziere, această cerere Comisiei, împreună cu toate informațiile relevante necesare pentru a dovedi faptul că va asigura în continuare accesul efectiv la rețea, astfel cum a fost acesta identificat în concluziile raportului.

În termen de trei luni de la primirea notificării, Comisia adoptă o poziție cu privire la cererea statului membru respectiv și, după caz, transmite propuneri Parlamentului European și Consiliului de modificare a dispozițiilor corespunzătoare ale prezentei directive. Comisia poate propune, în cadrul propunerilor de modificare a prezentei directive, scutirea statului membru respectiv de la îndeplinirea anumitor obligații, cu condiția ca, după caz, respectivul stat membru să pună în aplicare măsuri la fel de eficace.

Articolul 50

Comitetul

(1) Comisia este asistată de un comitet.

(2) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolele 3 și 7 din Decizia 1999/468/CE, având în vedere dispozițiile articolului 8 din aceasta.

(3) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5a alineatele (1)-(4) și articolul 7 din Decizia 1999/468/CE, având în vedere dispozițiile articolului 8 din respectiva decizie.

Articolul 51

Raportarea

(1) Comisia monitorizează și examinează punerea în aplicare a prezentei directive și prezintă Parlamentului European și Consiliului, pentru prima dată la … (*) și, ulterior, anual, un raport general privind progresele înregistrate. Raportul privind progresele cuprinde cel puțin următoarele elemente:

(a) experiența câștigată și progresele înregistrate în crearea unei piețe interne complet funcționale a gazelor naturale, precum și obstacolele care rămân în această privință, inclusiv aspecte legate de poziția dominantă pe piață, concentrarea pieței, practicile agresive sau anticoncurențiale și efectul lor în ceea ce privește denaturarea pieței;

(b) derogările acordate în temeiul prezentei directive, inclusiv punerea în aplicare a derogării prevăzute în temeiul articolului 26 alineatul (2), în vederea unei posibile modificări a pragului;

(c) măsura în care cerințele referitoare la separare și la încadrarea tarifară conținute în prezenta directivă au permis asigurarea unui acces echitabil și nediscriminatoriu la sistemul comunitar de gaze naturale și atingerea nivelelor de concurență echivalente, precum și consecințele economice, de mediu și sociale ale deschiderii pieței gazelor naturale pentru clienți;

(d) analizarea aspectelor legate de nivelurile de capacitate ale sistemului și siguranța alimentării cu gaze naturale în Comunitate, în special situația existentă și previziunile în materie de echilibru între cerere și ofertă, luând în considerare capacitatea fizică pentru schimburi dintre zone și dezvoltarea instalațiilor de înmagazinare (inclusiv problema proporționalității reglementării pieței în acest domeniu);

(e) analizarea atentă a măsurilor luate de statele membre pentru acoperirea vârfului de cerere și pentru a face față deficitelor unuia sau mai multor furnizori;

(*) 31 decembrie a anului următor intrării în vigoare a Directivei 2003/55/CE.

(f) evaluarea generală a progreselor înregistrate în cadrul relațiilor bilaterale cu țări terțe care produc și exportă sau transportă gaze naturale, inclusiv progresele înregistrate în domeniul integrării piețelor, comerțului și accesului la rețele al acestor țări terțe;

(g) necesitatea unor dispoziții care nu sunt legate de dispozițiile prezentei directive, a căror adoptare s-ar putea dovedi necesară în materie de armonizare.

După caz, acest raport privind progresele poate include recomandări și măsuri de contracarare a efectelor negative ale dominării pieței și ale concentrării pieței.

(2) La fiecare doi ani, raportul privind progresele menționat la alineatul (1) cuprinde și o analiză a diferitelor măsuri luate în statele membre pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu public, împreună cu examinarea eficacității măsurilor respective, în special a efectelor lor asupra concurenței de pe piața gazelor naturale. După caz, raportul poate include recomandări privind măsurile ce trebuie luate la nivel național pentru atingerea unor standarde ridicate de serviciu public sau măsurile preconizate pentru prevenirea blocării pieței.

(3) Comisia prezintă, până la … (*), Parlamentului European și Consiliului, ca parte a reexaminării generale, un raport detaliat specific care să evidențieze măsura în care cerințele privind separarea prevăzute în capitolul IV au înregistrat succese cu privire la asigurarea unei independențe depline și efective a operatorilor de transport și de sistem, utilizând separarea efectivă și eficientă drept criteriu de referință.

(4) În vederea evaluării sale prevăzute la alineatul (3), Comisia ține cont, în special, de următoarele criterii: acces la rețea echitabil și nediscriminatoriu, reglementare eficientă, dezvoltarea rețelei pentru a răspunde necesităților pieței, stimulente nedenaturate pentru investiții, dezvoltarea infrastructurii de interconectare, concurența efectivă pe piețele comunitare de energie și siguranța alimentării cu gaze naturale în Comunitate.

(5) După caz, și în special în eventualitatea în care raportul detaliat prevăzut la alineatul (3) determină că, în practică, nu au fost garantate condițiile prevăzute la alineatul (4), Comisia înaintează propuneri Parlamentului European și Consiliului în vederea garantării independenței pe deplin efective a operatorilor de transport și de sistem până la … (**).

(6) Comisia transmite Parlamentului European și Consiliului, până la 1 ianuarie 2006, un raport detaliat cu privire la progresele înregistrate în crearea pieței interne a gazelor naturale. Raportul respectiv examinează în special:

— acordarea nediscriminatorie a accesului la rețea;

— eficacitatea reglementărilor;

— dezvoltarea infrastructurii de interconectare, condițiile de tranzit și siguranța alimentării în Comunitate;

— măsura în care micile întreprinderi și clienții casnici beneficiază de deschiderea pieței, în special în privința standardelor serviciului public;

— măsura în care piețele sunt deschise efectiv concurenței, inclusiv aspectele legate de poziția dominantă pe piață, de concentrarea pieței și de practicile agresive sau anticoncurențiale;

— măsura reală în care clienții își schimbă furnizorul și renegociază tarifele;

— evoluția prețurilor, inclusiv a prețurilor de furnizare, în raport cu gradul de deschidere a piețelor;

— accesul efectiv și nediscriminatoriu al terților la instalațiile de înmagazinare a gazelor naturale, atunci când este necesar din punct de vedere tehnic și/sau economic să se asigure un acces eficient la sistem; și

— experiența dobândită din punerea în aplicare a prezentei directive, în ceea ce privește independența reală a operatorilor de sistem în cadrul întreprinderilor integrate vertical și eventuala adoptare a altor măsuri, în afară de independența funcțională și separarea contabilă, care să producă efecte echivalente separării juridice.

După caz, Comisia înaintează propuneri Parlamentului European și Consiliului, în special în vederea garantării unor standarde înalte ale serviciului public.

Până la 1 iulie 2007, Comisia înaintează, dacă este cazul, propuneri Parlamentului European și Consiliului, în special în vederea asigurării unei independențe reale și depline a operatorilor de distribuție. În cazul în care este necesar și fără a aduce atingere dreptului concurenței, aceste propuneri conțin, de asemenea, măsuri de abordare a problemelor legate de poziția dominantă pe piață, concentrarea pieței și practicile agresive sau anticoncurențiale.

Articolul 52

Abrogare

Directiva 2003/55/CE se abrogă de la … (***), fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre privind termenele de transpunere și de aplicare ale directivei menționate. Trimiterile la directiva abrogată se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa II.

Articolul 53

Transpunere

(1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la … (***). Statele membre informează de îndată Comisia în această privință.

Statele membre aplică prezentele dispoziții de la … (***), cu excepția articolului 11, pe care îl aplică de la … (****).

(*) Doi ani de la data prevăzută la articolul 53 alineatul (1) primul paragraf, și anume 42 de luni de la intrarea în vigoare a prezentei directive.

(**) Trei ani de la data prevăzută la articolul 53 alineatul (1) primul paragraf, și anume 54 de luni de la intrarea în vigoare a prezentei directive.

(***) 18 luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive.

(****) 42 luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive.

Atunci când statele membre adoptă aceste măsuri, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(2) Statele membre transmit Comisiei textul principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 54

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 55

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la …,

Pentru Parlamentul European	*Pentru Consiliu*
Președintele	*Președintele*
…	…

ANEXA I

MĂSURI DE PROTECȚIE A CONSUMATORILOR

Fără a aduce atingere normelor comunitare privind protecția consumatorilor, în special Directivei 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 1997 privind protecția consumatorilor cu privire la contractele la distanță ([1]) și Directivei 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii ([2]), măsurile prevăzute la articolul 3 au scopul de a garanta clienților:

(a) dreptul la un contract încheiat cu prestatorul lor de servicii în sectorul gazelor, care să specifice:

— identitatea și adresa furnizorului;

— serviciile furnizate, nivelul de calitate al serviciilor oferite, precum și termenul prevăzut pentru conectarea inițială;

— tipurile de servicii de întreținere oferite, dacă este cazul;

— mijloacele prin care se pot obține informații actualizate privind toate tarifele aplicabile și taxele de întreținere;

— durata contractului, condițiile de reînnoire și de întrerupere a serviciilor și a contractului și existența dreptului de denunțare a contractului;

— eventualele compensații și formule de rambursare care se aplică în cazul în care nu sunt îndeplinite criteriile de calitate a serviciilor prevăzute în contract; și

— modalitățile de inițiere a procedurilor de soluționare a litigiilor în conformitate cu litera (f).

Condițiile trebuie să fie echitabile și se comunică în prealabil. În orice caz, aceste informații ar trebui furnizate înainte de încheierea sau de confirmarea contractului. Atunci când contractul este încheiat prin intermediari, informațiile privind chestiunile stabilite la acest punct, sunt furnizate, de asemenea, înainte de încheierea contractului;

(b) notificarea în mod corespunzător a oricărei intenții de modificare a condițiilor contractuale și informarea, în momentul notificării, cu privire la dreptul de a denunța contractul. Prestatorii de servicii notifică abonaților orice majorare a tarifelor, în mod direct și în timp util, nu mai târziu de sfârșitul primei perioade normale de facturare care urmează intrării în vigoare a majorării. Statele membre garantează clienților dreptul de denunța orice contract în cazul în care nu acceptă noile condiții notificate de către furnizorul de gaze naturale;

(c) primirea de informații transparente privind prețurile și tarifele practicate, precum și privind condițiile generale de acces la serviciile de furnizare a gazelor naturale și de utilizare a acestora;

(d) o gamă largă de modalități de plată. Orice diferență în ceea ce privește clauzele și condițiile reflectă costurile pentru furnizor ale diferitelor sisteme de plată. Condițiile generale sunt echitabile și transparente. Acestea sunt prezentate într-un limbaj clar și ușor de înțeles. Clienții sunt protejați împotriva metodelor de vânzare incorecte sau înșelătoare;

(e) posibilitatea de a schimba furnizorul în mod gratuit;

(f) posibilitatea de a beneficia de proceduri transparente, simple și ieftine de soluționare a plângerilor. Aceste proceduri permit soluționarea corectă și promptă a litigiilor și prevăd, în toate cazurile justificate, un sistem de rambursare și/sau compensare. Aceste proceduri ar trebui să respecte, atunci când este posibil, principiile enunțate în Recomandarea 98/257/CE a Comisiei din 30 martie 1998 privind principiile aplicabile organismelor responsabile pentru soluționarea extrajudiciară a diferendelor cu consumatorii ([3]);

(g) atunci când sunt racordați la sistemul de distribuție a gazelor naturale, informarea cu privire la drepturile lor în materie de aprovizionare cu gaze naturale de o calitate specificată, la prețuri rezonabile, în conformitate cu legislația internă aplicabilă;

(h) faptul că au la dispoziție datele privind consumul propriu și că pot acorda acces la datele de măsurare, prin înțelegere explicită și în mod gratuit, oricărei întreprinderi care deține o licență de furnizor. Partea responsabilă de gestionarea datelor este obligată să furnizeze aceste date întreprinderii în cauză. Statele membre stabilesc formatul de prezentare a datelor și procedura de acces al furnizorilor și al consumatorilor la aceste date. Nu se pot percepe costuri suplimentare în sarcina consumatorilor pentru acest serviciu;

(i) informarea corespunzătoare cu privire la consumul real de gaze naturale și la costurile reale, suficient de frecventă astfel încât aceștia să aibă posibilitatea să-și regularizeze propriul consum de gaze naturale. Informațiile respective sunt comunicate la intervale de timp corespunzătoare, ținându-se seama de capacitatea echipamentelor de măsurare ale clientului. Se ține seama de raportul eficacitate-costuri al acestor măsuri. Nu se pot percepe costuri suplimentare în sarcina consumatorilor pentru acest serviciu;

(j) posibilitatea de a schimba furnizorul în orice moment al anului și de a primi ultima factură de la furnizorul precedent cel târziu la trei luni de la ultima furnizare din partea acestuia.

([1]) JO L 144, 4.6.1997, p. 19.
([2]) JO L 95, 21.4.1993, p. 29.
([3]) JO L 115, 17.4.1998, p. 31.

ANEXA II

TABEL DE CORESPONDENȚĂ

Directiva 2003/55/EC	Prezenta directivă
Articolul 1	Articolul 1
Articolul 2	Articolul 2
Articolul 3	Articolul 3
Articolul 4	Articolul 4
Articolul 5	Articolul 5
—	Articolul 6
—	Articolul 7
Articolul 6	Articolul 8
Articolul 9	Articolul 9
Articolul 7 (parțial)	Articolul 10
—	Articolul 11
Articolul 7 (parțial)	Articolul 12
Articolul 8	Articolul 13
—	Articolul 14
—	Articolul 15
Articolul 10	Articolul 16
—	Articolul 17
—	Articolul 18
—	Articolul 19
—	Articolul 20
—	Articolul 21
—	Articolul 22
—	Articolul 23
Articolul 11	Articolul 24
Articolul 12	Articolul 25
Articolul 13	Articolul 26
Articolul 14	Articolul 27
Articolul 15	Articolul 28
Articolul 16	Articolul 29
Articolul 17	Articolul 30
Articolul 18	Articolul 31
Articolul 19	Articolul 32
Articolul 20	Articolul 33
Articolul 21	Articolul 34

Directiva 2003/55/EC	Prezenta directivă
Articolul 22	Articolul 35
Articolul 23	Articolul 36
Articolul 24	Articolul 37
Articolul 25 alineatul (1) (prima și a doua frază)	Articolul 38
—	Articolul 39
Articolul 25 (restul articolului)	Articolul 40
—	Articolul 41
—	Articolul 42
—	Articolul 43
—	Articolul 44
Articolul 26	Articolul 45
—	Articolul 46
Articolul 27	Articolul 47
Articolul 28	Articolul 48
Articolul 29	Articolul 49
Articolul 30	Articolul 50
Articolul 31	Articolul 51
Articolul 32	Articolul 52
Articolul 33	Articolul 53
Articolul 34	Articolul 54
Articolul 35	Articolul 55
Anexa A	Anexa I

EXPUNERE DE MOTIVE A CONSILIULUI

I. INTRODUCERE

1. La 19 septembrie 2007, Comisia a prezentat o propunere de directivă de modificare a Directivei 2003/55/CE, în temeiul articolului 47 alineatul (2), al articolului 55 și al articolului 95 din tratat, alături de alte patru propuneri privind piața internă a energiei făcând parte din același pachet.

2. Comitetul Regiunilor și Comitetul Economic și Social European și-au dat avizul cu privire la întregul pachet la 10 aprilie ([1]), respectiv la 22 aprilie 2008 ([2]).

3. Parlamentul European a adoptat avizul său ([3]) la prima lectură la 9 iulie 2008, aprobând 122 de amendamente. Comisia nu a prezentat o propunere modificată.

4. La 9 ianuarie 2009, Consiliul a adoptat poziția sa comună în conformitate cu articolul 251 din tratat, sub forma unei directive reformate.

II. OBIECTIVELE PROPUNERII

5. Propunerea face parte din cel de al treilea pachet privind piața internă a energiei, împreună cu Regulamentul privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale, Directiva privind normele comune pentru piața internă de energie electrică, Regulamentul privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică și Regulamentul de instituire a Agenției pentru cooperarea autorităților de reglementare din domeniul energetic. Propunerea vizează să finalizeze realizarea pieței interne a gazelor introducând, în special:

   — dispoziții privind separarea efectivă a activităților de transport de cele de producție și furnizare, inclusiv o procedură de certificare a operatorilor de sisteme de transport din Comunitate, precum și din țări terțe;

   — dispoziții vizând consolidarea independenței autorităților naționale de reglementare și armonizarea competențelor acestora la nivel comunitar;

   — dispoziții menite să îmbunătățească solidaritatea și cooperarea regionale;

   — dispoziții pentru îmbunătățirea transparenței și a funcționării pieței interne.

III. ANALIZA POZIȚIEI COMUNE

6. Observații generale

6.1. Din motive de eficiență, transparență și consecvență cu Directiva 2003/55/CE și totodată pentru a facilita lectura, Consiliul a considerat că este oportun să reformeze dispozițiile directivei. În plus, în procesul de reformare, Consiliul a respectat deplin, ca principiu general, propunerea de modificare a Comisiei, în sensul că nu a introdus nicio nouă dispoziție care nu făcea parte din propunerea Comisiei, cu excepția cazurilor în care erau necesare modificări ca urmare a modificărilor introduse în propunere de Consiliu, a trimiterilor modificate ca urmare a renumerotării articolelor etc. În măsura în care a fost posibil, Consiliul a urmat abordarea Comisiei în ceea ce privește un tratament identic al sectoarelor energiei electrice și gazului.

Comisia a acceptat toate modificările introduse în propunerea sa de către Consiliu.

6.2. În ceea ce privește cele *122 de amendamente adoptate de Parlamentul European*, Consiliul a urmat poziția Comisiei

— acceptând următoarele 20 de amendamente:

integral (uneori cu reformulări): 50, 98 și 103;

parțial/în principiu/în spirit: 11, 12, 63, 64, 68, 78/125/135/138, 91-96, 98, 101, 104, și 107;

și

— respingând următoarele 44 de amendamente: 1, 4, 10, 14, 15, 18, 19, 22, 30, 37-39, 41, 43, 47, 54, 57-59, 62, 65-67, 70-72, 82, 83, 89, 90, 97, 105, 106, 108-110, 113, 114, 116/137, 123, 126, 128, [129],131, și 133, pe motive de fond și/sau de formă.

([1]) JO C 172, 5.7.2008, p. 55.
([2]) JO C 211, 19.8.2008, p. 23.
([3]) Nepublicat încă în Jurnalul Oficial.

6.3. Consiliul a deviat de la poziția Comisiei

— acceptând un amendament: 79;

și

— respingând următoarele 59 de amendamente: 2, 3, 5-9, 13, 16, 17, 20, 21, 23-29, 31-36, 40, 45, 46, 48, 49, 51-53, 55, 56, 60, 61, 69, 73-77, 80, 81, 84-88, [93/129 + 94-96] (parțial), 99, 100, 102, 111, 112, 118, 120, 132, 136.

7. **Observații specifice:**

7.1. În ceea ce privește *amendamentele PE* cu privire la care Consiliul a deviat de la *poziția Comisiei*:

a) Consiliul a acceptat amendamentul 79 deoarece, asemeni Parlamentului European, este de părere că nu este adecvat să se ia decizii cu privire la activitățile și independența operatorilor de sisteme de distribuție prin procedura comitetului.

b) Consiliul a respins cele 59 de amendamente enumerate anterior (punctul 6.3) pe motivele prezentate în continuare:

i) Amendamentele se referă la dispoziții care nu fac parte din propunerea Comisiei; amendamentele respective au fost respinse ca o chestiune de principiu (a se vedea punctul 6.1 anterior): amendamentele 6, 13, 21, 23, 25, 31, 32, 33, 34, 35, 40, 45, 46, 48, 49, 51, 69, 73, 74, 75, 76, 77, 111(prima parte), 118, 120, 132.

ii) Amendamentele nu prezintă valoare adăugată, în special datorită faptului că aspectele respective sunt acoperite (parțial) suficient de alte părți ale textului: amendamentul 2 ar slăbi efectul menționării exprese de la considerentul 6; amendamentul 7 este repetitiv; amendamentul 87 este parțial acoperit de considerentul 15; amendamentul 20 este deja (parțial) acoperit de considerentele 29 și 31; amendamentul 26 nu este necesar; amendamentul 60: aspectul este acoperit într-o măsură suficientă de articolul 9; amendamentul 61: aspectul este acoperit de articolul 51 privind raportarea; amendamentul 81 ar face ca articolul 35 alineatul (1) să fie mai puțin clar definit; amendamentul 85 creează confuzie la nivelul articolului 35 alineatul (3); amendamentul 87: un astfel de nivel de detaliere nu este necesar; amendamentul 88 ar slăbi prea mult textul de la articolul 35 alineatul (8) paragraful (5); amendamentul 136 este acoperit (parțial) suficient de articolul 40 alineatul (15).

iii) Amendamentele introduc texte care nu sunt adecvate sau necesare în directivă sau care nu sunt conforme cu domeniul de aplicare a acesteia: 5, 9, 16, 17, 36, 53, 56, 80, 81, 85, 86, 96 (parțial) nu sunt adecvate în articolele 40, 99, 100, 111(partea a doua), 112.

iv) Amendamentele introduc un considerent pentru care nu există un articol corespunzător: amendamentele 24 și 29.

v) Consiliul consideră că lista atribuțiilor și a competențelor autorităților de reglementare prevăzută la articolul 40 din poziția comună este suficientă; următoarele amendamente depășesc (parțial) atribuțiile pe care Consiliul le încredințează autorităților de reglementare: amendamentele 93-95.

vi) Amendamentele introduc texte care nu corespund rolului pe care Consiliul îl atribuie agenției: 28, 55 (partea a doua), 84.

vii) Consiliul este de părere că poziția comună reflectă într-o măsură suficientă obiectivul solidarității/cooperării regionale; prin urmare, amendamentele 3, 27, 52 și 55 (prima parte) nu sunt necesare.

7.2. În ceea ce privește *propunerea Comisiei*, Consiliul a introdus anumite modificări (la nivel de fond și/sau de formă); principalele modificări sunt redate în continuare.

a) *Separarea efectivă a activităților de exploatare a rețelelor de activitățile de producție și furnizare:*

Pe lângă cele două opțiuni propuse de Comisie [separarea proprietății și operatorul independent de sistem (OIS)], Consiliul, în acord cu Comisia, a considerat că este oportun să se introducă o a treia opțiune, operatorul independent de transport (OIT), pentru cazul în care un operator de sistem de transport face parte dintr-o întreprindere integrată pe verticală la data intrării în vigoare a directivei (noul capitol IV, cu articolele 17-23, cărora le corespund considerentele 13, 15 și 16). Cele trei opțiuni se află pe poziții de egalitate și vor fi disponibile atât pentru sectorul energiei electrice, cât și pentru sectorul gazelor.

Dispozițiile privind OIT vor asigura independența efectivă a operatorului (articolele 17-18), conducerea acestuia (articolul 19) și organismul de supraveghere (articolul 20), precum și evitarea conflictelor de interese. Instituirea unui program de conformitate și a unui agent de conformitate (articolul 21) contribuie, de asemenea, la acest obiectiv. Mai mult, vor fi asigurate stimulente nedenaturate pentru investiții și dezvoltarea infrastructurii de interconectare (articolul 22), precum și accesul echitabil și nediscriminatoriu la rețele (articolul 23).

La articolul 40 alineatul (5) au fost adăugate puteri și competențe suplimentare ale autorităților de reglementare pentru a asigura conformitatea cu dispozițiile capitolului IV. În plus, la articolul 7 privind cooperarea regională a fost adăugat un alineat referitor la OIT. În cele din urmă, articolul 51 privind raportarea prevede la alineatele (3) și (5) evaluarea de către Comisie, ca parte din revizuirea generală, a punerii în aplicare a opțiunii privind OIT pe baza anumitor criterii, la doi ani de la data transpunerii directivei.

Dispozițiile privind OIT din poziția comună vizează echilibrarea preocupărilor privind domeniul de aplicare, termenul și aplicabilitatea opțiunii privind OIT cu apărarea intereselor financiare ale întreprinderilor integrate pe verticală și păstrarea caracterului funcțional al opțiunii. Acesta este unul dintre motivele pentru care Consiliul a considerat că nu este oportun să introducă dispoziții referitoare la un mandatar.

Pentru a lua în considerare cazurile în care există aranjamente pentru un sistem de transport care aparține unei întreprinderi integrate pe verticală și care garantează o independență efectivă a OST în mai mare măsură decât dispozițiile capitolului IV, s-a introdus o dispoziție suplimentară la articolul 9 alineatul (9).

b) *Condiții de concurență loială*

Referitor la prezența pe viitor a trei modele diferite de separare pe piața comunitară, la articolul 46 a fost introdusă o așa-numită clauză privind condițiile de concurență loială, împreună cu considerentul 17 corespunzător. Aceasta oferă în special un set de criterii pentru măsurile pe care statele membre le pot lua pentru a asigura condiții de concurență loială.

c) *Certificarea OST din Comunitate și din țări terțe:*

Poziția comună cuprinde două articole privind certificarea OST: un articol general (articolul 10) și un articol privind certificarea în raport cu țările terțe (articolul 11) care a înlocuit articolul 7a din propunerea Comisiei. Articolul 11 asigură, pe de o parte, faptul că OST din țările terțe trebuie să respecte aceleași norme privind separarea ca și OST din Comunitate; pe de altă parte, articolul respectiv introduce criteriul securității aprovizionării cu energie a statelor membre și a Comunității, care trebuie luat în considerare în momentul acordării certificării.

De asemenea, Consiliul a considerat că este oportun să transfere o parte din procedura de certificare care stabilește rolul Comisiei în procedura respectivă la noul articol 3 din Regulamentul privind sectorul gazelor. Mai mult, principala decizie privind certificarea le va reveni în continuare autorităților naționale de reglementare, în timp ce Comisiei i se va solicita să-și dea avizul cu privire la certificare. Autoritățile naționale de reglementare trebuie să țină seama în cel mai înalt grad de avizul respectiv.

d) *Autoritățile de reglementare*

Consiliul a introdus, la articolul 38, două alineate noi, care asigură faptul că principiul unei autorități de reglementare unice la nivel național, combinat cu reprezentarea unică (de exemplu, la agenție) este compatibil cu existența, în prezent, în unele state membre, a unor autorități de reglementare la nivel regional sau la nivelul unor părți mici și izolate ale teritoriului [articolul 38 alineatele (2)-(3)].

Asigurând totodată independența autorităților naționale de reglementare, textul poziției comune clarifică faptul că aceasta nu înseamnă că autoritățile de reglementare nu pot fi supuse controlului judiciar sau parlamentar (considerentul 26) sau că pot să nu țină seama de obiectivele mai largi, cum ar fi durabilitatea din punctul de vedere al mediului sau de obligațiile de serviciu public [articolul 38 alineatul (4)].

De asemenea, poziția comună asigură faptul că, în îndeplinirea respectivelor atribuții, autoritățile de reglementare au posibilitatea de a acționa, după caz, în strânsă cooperare cu alte autorități, precum cele în materie de concurență, păstrându-și totodată independența și evitând dublarea atribuțiilor (de exemplu, monitorizarea) care le revin în mod normal altor autorități [articolul 40 alineatul (2)].

e) *Regimul de reglementare cu privire la aspectele transfrontaliere*

Alineatele care stabilesc rolul agenției [articolul 41, alineatele (3) și (parțial) (4)] au fost transferate, din motive juridice, în Regulamentul privind agenția (noul articol 8). Agenția se va implica în chestiunile de natură transfrontalieră numai în ultimă instanță, la cererea autorităților naționale de reglementare sau dacă autoritățile naționale de reglementare nu ajung la un acord într-un anumit termen.

f) *Derogări pentru noile infrastructuri*

În ceea ce privește acordarea unor derogări pentru noile infrastructuri transfrontaliere (articolul 35), Consiliul a considerat că este oportun să implice agenția numai în acele cazuri în care autoritățile naționale de reglementare nu ajung la un acord sau înaintează agenției o cerere comună [alineatul (4)]. În plus, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a prevedea, dacă doresc, ca decizia *formală* privind derogarea să fie luată de un alt organism relevant al statului membru, pe baza avizului autorității de reglementare [alineatul (6)].

g) *Piețele cu amănuntul:*

Consiliul a considerat că este oportun să reformuleze articolul privind piețele cu amănuntul, de exemplu eliminând trimiterea la piețele transfrontaliere, și să îl transfere din Regulamentul privind sectorul gazelor (articolul 8a din propunerea Comisiei) în directivă (noul articol 44).

h) *Derogări*

Din perspectiva reformării, Consiliul a considerat că este oportun să actualizeze articolul 48, în special în ceea ce privește o derogare de la dispozițiile privind separarea pentru statele membre cu piețe în ascensiune și piețe izolate.

i) *Alte puncte:*

— Consiliul a considerat că este oportun să nu excludă *deținerea unor pachete minoritare de acțiuni* de către producători/furnizori în cadrul OST care au făcut obiectul separării proprietății, cu condiția ca aceasta să nu determine nici controlul nici influența unora asupra celorlalți și să nu provoace conflicte de interese [articolul 9 alineatul (2)].

— Poziția comună conține, în ceea ce privește *proprietatea publică*, posibilitatea de a realiza separarea proprietății cu două organisme publice diferite, printr-o dispoziție care recunoaște faptul că două organisme publice distincte pot fi considerate drept două persoane în sensul punerii în aplicare a separării proprietății [articolul 9 alineatul (6)].

— Au fost efectuate o serie de modificări tehnice de redactare pentru a clarifica dispoziția referitoare la operatorii de sistem combinat (articolul 28) Această dispoziție permite ca un operator de sistem combinat să funcționeze, în mod alternativ, ca operator care face obiectul separării proprietății, ca operator independent de sistem sau ca operator independent de transport.

— Considerentul 29 introduce și explică noțiunea de programe de cesiune de contracte de furnizare a gazelor drept una dintre posibilele măsuri de promovare a concurenței eficiente.

— În cele din urmă, în conformitate cu versiunea reformată, Consiliul a introdus un nou articol pentru a *abroga* actul legislativ actual (articolul 52).